

(ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

No. 11.

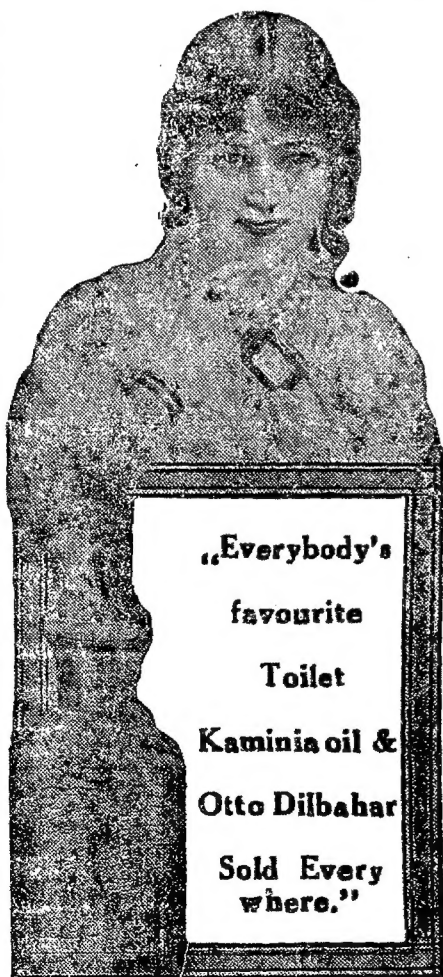
సంచిక ౧౧

యాగ్యతాపత్రములు!!

250-300 మాత్రము ల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు ధృ 1-4-0

(954)

ప్రశస్తి పురస్కారాల పంజీతులు శ్రీశీతారావున వేద్యశాల సెనూరు.

(126)

155 జమ్మూమళ్ళీదు, బొంబాయి

5, ANDERSON STREET, MADRAS.

కృష్ణలూగు ఉచితము. (2957)

(17) గుంటూరు పరంవారు, గుంటూరు

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

பெரிய, (அ)தாதுவிலை

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

మెట్ట నేలల వ్యవసాయము

VIII

నేలలోని నీరు మూడు విధముల వ్యవహరించును. చాలలోనుండు ఇదిగ్రచించిపోవుచు నీటిని మనము అటంక పరిచబాలము. మన ప్రయత్నమునకు మించినది. కాని మెట్ట నేలలో అట్టి వ్యవహారము కలుగజేరదు. ఏలన, అంబోలూరుకు పోగలంత వర్షము మెట్ట నేలలమీద కలియదు. నేలల యొక భాగమునండి తూచిరియై పోవుట రెండవవ్యవహారము. ఈ వ్యవహారమును చేసినను దున్ని, కుళ్ళగించి “వల్లీ” చేసియుంచిన యెడల విశేషభాగమును ఆపకచ్చునని తెలిసికొంటిమి. సస్యముల ఉప కార్యము వలన కలుగునట్లు మూడవది. ఈ విషయమును గు రించియే యావ్యాసమును వ్రాముచున్నాము.

వ్యవసాయమున సస్యములు ప్రాణము కలవిగాన ఉపకార్య సాధ్యములు అందును. అటలక్రిందిభాగముందు ఉపకార్య సాధ్య సములకు ప్రత్యేక అంగములుండును. నిర్వాసము వెంట నీటి యావిరి జరుగుట వచ్చుచుండును. ఇట్టి నీటి యావిరి ఉపకార్య సములకు.

సస్యములకు నీరు చాల కావలసియుండును. ఈనీటిని ఆకుల ద్వారాగాని, కొమ్మల కాండము ద్వారాగాని పీల్చు కొనబాలవు. నిరంతరము వేళ్ళకొనయుండునది “మూలగోరు ముల”ను పన్నుని వేళ్ళ కేలనుండి పీల్చుకొని అటు తరువాత కాండము కొమ్మల ద్వారా ఆకులలో ప్రవేశించును. ఈ విధ ముగా నీటిని ఇచ్చుటయే కాదు. సస్యములు పెరుగుటకు కావల సిన సస్యాహార పదార్థములలో కొన్ని ముఖ్యతశక్తికమైన ప దార్థములు సహితము మూల కొరములను వేళ్ళద్వారా లభించ వలసినదే.

సస్యములను రసాయన శాస్త్రప్రకారము పృథక్పృథ కించి చూచినయెడల, వాటి తూనిక మొత్తములో, నూటికి ఘనము 50 పాళ్లు నీరును, 45 పాళ్లు కర్వమును, మిగిలిన 5 పాళ్లు ఖనిజపదార్థము అందును. కర్వమును గాలిలోనుండి ఆకులు సంపాదించుకొనును. నీటిని నేలలోనుండి మూలగోరు ముల పీల్చుకొనును. ఖనిజపదార్థములు నేలలోనుండి లభించ వలసింది. ఈ ఖనిజపదార్థములలో ఏది కొంచెము కొరత యైయు సస్యములు పెరుగబాలవు. ఇది అన్నియు నీటిలోకలిసి ద్రవరూపముగా మూలగోరుములను ప్రవేశించి క్రమముగా ఆకులలోనికి పరి యెచ్చట సస్యాహారముగా మారి సస్యములచే జీర్ణింపబడును. కాబట్టి సస్యములకు ముఖ్యతశక్తికమైన మూడు రకగతుల యాహారములలో రెండిని అంబోలూరు, ఖనిజపదార్థ ములకు మూలగోరుములు సంపాదించి యిచ్చుచుండును.

ఆకులు, సస్యములకు పోటకంటేది. అది గాతీలోనుండి కర్వని కొమ్మలను తీసికొని, కర్వమును నుంతుకొని అమ్మజనిని వదలిపెట్టును. వేళ్ళద్వారా వచ్చెడి నీటిని ఖనిజపదార్థములను తీసికొని, నూర్చుకొని సహజమున సస్యాహారముగా మార్చును. ఉపకార్యసాధ్యములు సహితము ఆకులద్వారా జరుగును. నిర్వా సములకు తోడుగా ఉపకార్యముండును. అందువలన మెట్ట నేలలోని నీటిలో విశేషభాగము వ్యవహరించుచును. ఈవ్యవహార విధానములలోను కలుగునది, మనము ఆనవ్యమును వీధిమము గా ఎంతభాగము తగ్గించగలిగినది ఇచ్చట వ్రాయబడును. మెట్టనేలలో తేమ కావలసినంత యుండవలెను, అది వ్యవహారము పోతుండా, నీలయినంత ఎక్కువ ఫలితమును కలుగ జేయుటకు మెట్ట నేలల రయిత ప్రయత్నములు పరిచుచుండ వలెను ఉపకార్యమును తగ్గించుటవలన ఎక్కువ ఫలితము లభించును.

జలాశయములనుండి నీ రావిరి యై పోవుటకు ఏకాదశ ములో, ఉపకార్యమునకును అనేకాదశములు. ఉష్ణము ఎక్కువైన కొలది ఎక్కువగా ఉపకార్యముండును. గాలి చురుకుగా వీచిన కొలదిని, ఎండ బాస్తీయై కొలది యుపకార్యము ఎక్కువగా యుండును. గాలిలో తేమ తక్కువగా యుండిన యెడల ఉపకార్యము అధికముగా యుండును. ఒక్కొక్క సస్య మునకు ఒక్కొక్క విధముగా యుండును. కొన్ని సస్యములకు బాస్తీగాను, కొన్నిటికి తక్కువగా నుండును. సస్యములకు పూలు పూచెడి కాలమందు, ఉపకార్యము అధికముగాను, వరుసగా పూచెడి కొలది తక్కువవుచుండును. వైకారణ ములను మనము ఏమాత్రము మాత్సర్యము. వాటివలన కలిగెడి వ్యవహారము సమము నిలబడాలము. కాని మన ప్రయత్నమునకు అంగడిగది ఒకటి కలదు. నేలయందలి తేమలో వ్యవహార పదార్థములు బాస్తీగాయుండిన కొలది, ఉపకార్యము తక్కువ

గాను, సస్యాహారము తక్కువగా యుండినయెడల ఉపకార్య సము యెక్కువగా నుండును.

సస్యాహారము - ఉపకార్యము

వై క్వి కక్రింద డాక్టరు విద్యోగారు కొన్ని యుద్ధా హారములు నివ్వియున్నాడు. వాటి నిక్కడ వ్రాయు చున్నాము. “వృద్ధవర్షమునందు 1699 సం. లో వాననీటితోను, భావి నీటితో ను, భే మ్ము న ది నీటితో ను ప్రత్యేక ముగా కొన్ని మొక్కలను పెంచెరి. వాననీటిలో పెరిగిన మొక్క 1923 గ్రాముల నీటిని, భావనీటిలో పెరిగినది 168.6 గ్రాముల నీటిని, భేమునది నీటిలో పెరిగినది 159.5 గ్రాముల నీటిని ఉపకార్యించినది. అనగా ఎన్నియో మురిపదార్థములు కలిసియుండిన తేమునది నీటిలోకంటె, స్వచ్ఛమైన వాననీటిలో పెరిగిన మొక్కకు 100 కి 20 పాళ్లునీరు అధికముగా వ్యవహరి నది. 1859 సం. లో సక్సఅనువారు, నీటిలో పొటాసియ న్త్రై రిము, అమోనియా గంధకము, సాధారణ లవణము మొదల యినవాటిని కలిపి సస్యముల ను పెంచి, లవణములుండిన నీటిలో పెరిగిన సస్యములకు ఉపకార్యము తక్కువయని నిరూపించెరి. కొన్నిటిలో 100 కి 10 భాగములు మొదలు 75 భాగములవరకు ఉపకార్యము తగ్గినది. అటుతరువాత వనేటలు యావిరయమును నిర్ధారణచేయుటకు ప్రయోగములను చేసెరి. వారిలో, బర్గోవ్ యను అనువారు 1875 సం. లో నేలలకును నీటిలోను కొన్ని అమ్మములను, లవణములను ప్రత్యేకముగా చేర్చి, అమ్మములు జీర్ణనవాటిలో ఉపకార్యము ఎక్కువయనియు, లవణములు లేక చివుడును చేర్చినవాటిలో తక్కువయనియు నిరూపించెను. ఈ విషయము మెట్టనేలల యొక్క చాలముఖ్యము. ఏలనన “మెట్టనేలలలో చల్లెటికి సంబంధించిన లవణము లనేకము అన్నవి. కాని తల్ల ని ప కార్యముల యి న అమ్మములు గల భూములు చాల అరుదు. అమ్మములు గల భూములు వర్షము విశేషము జరిగెడి ప్రదేశములందుండును. అట్టి భూములలో పెరిగెడి సస్యములు యందు ఉపకార్యము అధికముగా యుండు ను. కాబట్టి అవి నీరు లేని యెడల అతిత్వరగా నెండిపోవును.”

కాబట్టి ఏ నేలల నయితే సస్యములకు కావలసిన యా హారము విశేషముగా యుండునో అట్టి నేలలలో పెరిగెడి సస్య ములకు తక్కువ నీరును, సాచవంతముగాని భూములలో ఎక్కువ నీరును కావలసియుండును. ఎరువులు వేయబడిన నేలలో నీరు ఎక్కువగా తుండవలసిన యవసరము లేదు. తక్కువగా యుండిన నేలలో తేమ అధికముగా యుండవలెను. వేగ్నర్ అనువారు సత్తువతేని బంక నేలలోను ఫలవంతమైన నేలలోను గడ్డిని వ్రెనుచేయుగా, మొదటి దానిలో లభించిన ఒక్కొక్క పొడు తూనికగల ఎండు గడ్డికి 1109 రతుల నీరును, రెండవదా నిలో 574 రతుల నీరును ఖర్చుకయి యుండినది తెలిసికొని యూటాలో అనేక సంవత్సరములు ప్రయోగములు చేసెరి. సహజముగా ఫలవంతమైన నేలలో ఒక్కొక్క రతి మొక్క జొన్నలను ఫలింప చేయుటకు 908 రతులనీరును, అనేకులకు కొంచెము ఎరువు వేయగా 613 రతుల నీరును దానికి కొంచెము పోడియు న్నత్రితమును చేర్చగా 595 రతుల నీరును, కావలసి యుండినది తీర్చానించి. ఇందువలన, మెరక నేలలకు ఎరువు వేయుట ఎంత అవశ్యకముగా తెలియుచున్నది.

నేలల ఫలదత్తన, ఎరువులు వేయబడుట వలననే గాక వాటిని బాగుగ దున్నుట వలనను ఎక్కువ చేయవచ్చును. రసాయన శాస్త్రప్రకారము నేలను పృథక్పృథకము చేసిన యె డల, ఎంత ఫలపావమైన నేలలోనైనను ఎన్నియో నూర్ల, సంవ త్సరములకాలము వైర్లకు కావలసినంత సస్యాహారము కనుపడక పోదు. కాని అదంతయు సాధ్య స్థితి యందుండుట వలన సస్య ములకు వెంటనే లభ్యపడదు. కాని దున్నుటవలన, గొల్లు, పండ్ల మానులను తోలుట వలనను, మట్టి రేణువులు చాల సన్న వియుగుటయేగాక నేలలోనికి గాలి ప్రవేశించుటవలన నూత్ని జీవులు అనుజ్ఞిని సస్యాహారముగా మార్చును. అందువలన నేలలు ఎక్కువ ఫలవంతమగును. అందువలన వైర్ల పండించుటకు తక్కువ నీరు చాలును. ఉపకార్యము ఖీణింపము, ఈ యుద్ధా హారములు ఈ విషయమును తీర్మానముగా స్పష్టము చేయ గలవు. “ఒక రతి మొక్క జొన్నలను పండించుటకు, కున్నని ఇనుక గరుములలో 603 రతుల నీరు ఉపకార్యనింపబడినది; ఆ నేలనే కుళ్ళగించుచుండగా 252 రతులు నీరు మాత్రమే కావ లసియుండినది. కుళ్ళగించని బంక గరుముల నేలలో 535 రతుల నీరును, కుళ్ళగించి పెట్టిన నేలలో 428 రతుల నీరును, ఒక్కొక్క రతి మొక్క జొన్న పండించుటకు కావలసియుండినది. కుళ్ళగిం చని బంకనేలలో 758 రతుల నీరును, కుళ్ళగించిన అదే నేల లో 582 రతుల నీరును కావలసి యుండినది.” వై ఉదాహర

ణములవలన రెండు విషయములను తెలిసికొన వచ్చును. నేలను దున్ని మట్టి చేసినందువలన, నేలలోని తేమను వ్యవహరిం పుటయేగాక నీటిని పెట్టుటయేగాక, నేలను ఎక్కువ ఫలవంత మైనదిగా చేసి సస్యముల ఉపకార్యమును సహితము తగ్గించును. కాబట్టి మెట్టనేలల గంతుల తన నేలను లోతుగా దున్ని అప్పు డప్పుడు గొల్లు, గుంటక, పండ్లచట్టము నుండలయినవాటిని తోలుచుండి యెడల ఫలితము అధికముగా పొందగలదు.

ఉపకార్యమును తగ్గించుటకు మరొక మార్గము సహితము కలది. మెట్టనేలలను అప్పుడప్పుడు నీరు గా యుండు దురు. అందుకు ముఖ్య కారణము, నేలలోని తేమను ఎక్కువ చేయుటకు. ఒక సంవత్సరపు తేమ సహాయముక వై. ను పండించ బాలనియెడల, నీడుపెట్టిన యెడల రెండుసంవత్సర ముల వాననీరు నిలచియుండును. అందుకుగాను నేలను బాగుగ దున్ని పెట్టి యుంచవలసినదని ముం వొకవ్యాసముడు వ్రాసి యుంటిమి. నీడుగా యుంచుటవలన మరొక మేలు కలుగు చున్నది. నేలలోని సాధ్యారూపము సిద్ధాహారముగా మారుట వలన ఫలదత్త హెచ్చి, సస్యముల ఉపకార్యము చా త గు ను. ఈ విషయమును నిరూపించుట యూటా రాష్ట్రముందు అన్ని రకగతుల నేలలను కొన్ని ఏర్పఱచి సగమునేలను ఒకటిరెండు సంవత్సరములు నీడుగా మిగత సగభాగమును ప్రతి సంవత్సరమును వ్రెను చేయుచు డిల్లి అటుతరువాత రెంటియందును వ్రెనువేసి చూడగా, నీడుగా యుండిన నేలలో ఉపకార్యము తక్కువయేగాక, రెండు మూడు సంవత్సరముల తేమయొన్నందున ఎక్కువ ఫలితము లభించి, వాన విశేషముగా యుండని ప్రదేశములో నేలను నీరుగా యుంకి అప్పుడప్పుడు కదిపి సంవత్సరము తప్పించి సంవత్సరము వ్రెను చేయుట వలన ప్రతిసంవత్సరము చేయుటకంటె ఎక్కినలాభకర మని తెలిసెడి.

కాబట్టి యావ్యాసము కలన మనము తెలిసికొనగలిగిన విషయములేమనగా, సస్యముల ఉపకార్యమువలన తేమ విశేషము వ్యవహరించుచున్నదనియు, నేలకుయెరువు వేయుటవలన ఉపకార్యము ఖీణించుననియు, ఎరువు వేయకపోయినను, అప్పు డప్పుడు దున్నుటవలన, నీడుగా యుంచుటవలన ఫలదత్త హెచ్చుటవలన ఉపకార్యము ఖీణించుననియు తెలియుచున్నది. మెట్ట నేలల రయిత ఈ విషయమును ముఖ్యముగా గమనించి తన నేలలో ఒక ఎకరా తేక ఆర ఎకరామీద ఈలాగుచేసి చూచుట మంచిది.

దరిశి చంచయ్య

అమ్మ క ము

పుయ్యూగు యెట్టేటు యిల్లాకా జంంగంగూడెం గ్రామములో శ్రీరాజా ఇనుగంటి వెంకటరమణ య్యన్న రావుబహద్దరుగారికి నున్న శేరి పల్లం య 36-0 లున్న జరీబు య 8-40 సెంట్లున్న విక్రయించబడును. పల్లం రామిలేరు నల్లనీరు ఆధారము గల చెరువుతూములవద్ద ఏకభండముగా నున్నది. నూజివీడు రోడ్డుకు ఒకమైలు దూరము జరీబు కూడా పల్లముకు చేరియే యున్నది. కావలసినవారు వెంటనే ఈ క్రిందివారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలెను. (3530)

శ్రీరాజా ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాలరావు, బహద్దరుగారు. నూజివీడు (కృష్ణాజిల్లా)

నో టీ సు (19)

తేటు మా పిఠాశ్రీ గాదె అచ్చయ్యగారు 1916-వ సం మార్చి నెల 12-వ తారీఖున వ్రాయించిన కెల్లు ప్రకారము ఆయన భార్యకు యిచ్చిన దత్తత అతికారము అనుసరించి “పుష్పరి” అనే మా చిన్నవాని దత్తత యిచ్చుటకు ఈ అంగీకరింపు పుస్తకాన్ని ఆమె దురుద్దేశముతో పిల్లవాని దత్తత చేసుకొనుటకు ప్రయత్నము చేసిన పుస్తకాన్ని తెలియుచున్నది. అట్లు యెకరైవా ఆమెకు దత్తత యిచ్చిన యెడల సదరు దత్తత లాప్రకారము గాని అచ్చయ్యగారు వ్రాయించిన పిల్లుప్రకారముగాని కెల్ల నేరదని తెలుసుకోవలెను.

మారీపేరు } గాదె కామరాజు వ్రాలు. తంబుకు తాలూకా } (కృష్ణాజిల్లా) 5-4-1922.

భార్య సెంటుజారి గెజెటు

ఏప్రిలు 11 మంగళవారము

పత్రికా శాఖ:

మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగా నున్న జస్టిస్ డబ్లియు. డబ్లియు. కిలిప్స్ గారికి సెంటుజారి బాటు విదవ నాల్గూహన ములు సెలవయివడినది.

గౌరవనీయులగు సర్ ఫారూఖ్ బార్ని టాడ్ హంటరు గారు కె. సి. టి. ఐ. సి. ఐ. ఐ. ఐ. కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు వైస్ ప్రెసిడెంటుగా నియమింపబడిరి. రావు సాహెబు డి. ఆరుకొండం పిల్లెగారు మద్రాసు ఫ్లెటిటీ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

యస్. వాడ్యనర్రుగారు మరల మదనపల్లిడివిజనుకు సబ్ కలెక్టరుగా మార్పబడిరి.

న్యాయశాఖ

ఏ. కూబ్ లండన్ సర్కారుగారు సెలవునందీ రాగానే న్యాయ పోలీసు నూపరింపెండెంటుకు పర్వసలు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

జే. యస్. డి. కేయిగారు గుంటూరు జిల్లా సైమలు అసిస్టెంటు పోలీసు నూపరింపెండెంటుగ నియమింపబడిరి.

హెచ్. కే. గారు కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు సబ్ డివిజనుకు ప్రొవెనర్ అసిస్టెంటు పోలీసు నూపరింపెండెంటుగ నియమింపబడిరి.

జి. జి. సింగారు సి. ఐ. ఐ. ఐ. ఐ. ఐ. గారు యిక్ కంటాక్టు హెడ్ కమిషనరుగా నియమింపబడి ఆర్థిక శాఖ పాటుంట్లు సెక్రటరీగా గూడ పని చేయుచుందురు. జి. జి. సింగారు యిక్ కంటాక్టు సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి.

నాకా శాఖ

ఏ. మెకెంటేగారు మద్రాసు పోర్టు డెవలప్ మెంట్ కన్స్ట్రక్టరుగా నియమింపబడిరి. ఇదివరకు పనియగు అర్డింగు సీనియరు హార్బరు మాస్టరు పనిగూడ చేయుచుందురు.

న్యాయ శాఖ

కొత్తూరి వెంకటసుబ్బాశాయుడు పంతులుగారు బెజవాడ బెంచీమేజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిరి.

కే. టి. కృష్ణమూర్తిగారు, జి. డి. ఏ. ఏ. ఏ. సుబ్రహ్మణ్యంగారు జి. డి. యే. (మొదటివారు అరెస్టుయింపిరి యలు బ్యాంకిలోను, రెండవవారు మద్రాసు తంబుచెట్టిపీఠం 316 గృహమునం దున్నారు) అడిటరుగి కేటెవ్వబడిరి. వీరు బొంబాయి సిడిస్టాను కాలేజి ఆఫ్ కామర్సు యొక్క నామినేట్ గవర్న మెంటు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిచేయి చట్ర అప్రెంటిసుల నిర్దేశకన్స్ట్రక్టరు గాకుండ లియారే యంటకు ఉత్తరవీయబడిరి.

అభివృద్ధి శాఖ

ఏ. అచ్యుతంపంతులుగారు గంజాం అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగా నియమింపబడి విశాఖపట్నములోగూడ స్టాబ్లైజరీ అధికారము గల్గియుండు నటుల నియమింపబడిరి. ఆర్. ముర్తుస్వామి అయ్యంగారు కడప అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

రావుసాహెబు టి. శ్రీనివాసరావుగారు చిత్తూరు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

కే. వీ. స్వామి అయ్యంగారు కర్నూలు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

యస్. వి. రామయ్య పంతులుగారు నెల్లూరు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

యస్. రంగనాథా చార్యంగారు గుంటూరు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

మేజరు రామరృత్విజ్జు రైతుగారు మెడికలు శాఖలో పర్మినెంటు అఫ్ఫిల్యులసీ ప్రొఫెసరుగాను, గవర్న మెంటు ఆఫ్ఫిల్యులసీ హాస్పిటలు నూపరింపెండెంటుగాను, మద్రాసు, సివిలు ఆఫీసు అఫ్ఫిల్యులసీ మెడికల్ ఆఫీసరుగాను పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

కత్తిరెడ్డి వెంకటనగయ్యశాయుడుగారు గంజాం జిల్లా పోర్టు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కే. కృష్ణయ్యగారు గుంటూరు జిల్లా గురబాల తాలూకా పోర్టు వైస్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బాగల్ నూడి కుప్పస్వామి ఛాందీగారు యం. యల్. సి. గుంటూరు జిల్లా పోర్టు వైస్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

అదునుమల్లి వారినీడుగారు గడివాడ తాలూకా పోర్టు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మాగంటి సీతయ్య గారు, కాపేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లు గారు, సోమంచి సీతారామయ్యగారు, బందా వెయ్యన్న గారు, నెక్కలపు వీరయ్యగారు, కానుమాటరెడ్డి కొటరెడ్డి గారు, కొండా సుబ్బరాజుగారు, భోగరాజు వీరవెంకయ్య గారు, జట్టి బాలయ్యగారు, కానుమల్లి సర్వారామయ్యగారు, అల్లూరి నూరన్నగారు, గాల్సాటి వెంకన్నగారు, వీరప్పలి శ్రీకంఠం వెంకటకృష్ణ రెడ్డిగారు, పోసవ వెంకన్న గారు, తడికమ్మ వీరభద్ర అప్పల కాజన్నగారు, వంద నపు రామప్రసాదగారు, కానుమాటి సీతారామచంద్రరాజు గారు, ఏలూరు తాలూకా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ముపు శేషరెడ్డిగారు, నెల్లపరెడ్డి రాఘవరెడ్డిగారు, వీరదనోలు వీరరాఘవయ్యగారు, దాచేపల్లి రంగయ్య శాయుడుగారు నెల్లూరు జిల్లా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

పొల్లెటి వెంకటసుబ్బా రెడ్డిగారు గుంటూరు తాలూకా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బెట్టెన గోడుగారు, వనపూపాలప్ప యిబాతీ గారు, వేని వీరయ్య వంటంగారు, బంకాపురం నానుమలశివగారు, నాగనగోడ్ పంటుగాడు, కరియెట్టి శాంతప్పగారు, రహి మాక సాహెబు బహదూరుగారు, కరియెట్టి శోట్ర బసప్పగారు, కృష్ణభోగర శివనాగప్పగారు, బాపెట్టి ఆచారప్పగారు, బల్లారిజిల్లా హాఫ తాలూకా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బాపెట్టి ఆచారప్పగారు, నాలిశివప్పగారు, ముండ్రేగి రుద్రప్పగారు, కరియెట్టి బసవరాజుగారు, గురువీరగురురా దప్ప, కరియెట్టి శాంతప్పగారు బెల్లారిజిల్లా హరపవల్లి తాలూకా పోర్టుకింద నున్న వాడగల్లి యూనియను పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

అక్కి-పాస లింగప్పగారు, కరిజిగి సిద్ధలింగప్పగారు, పట్టి శివరద్రగోడుగారు, హెచ్. యస్. కొటయ్యగారు, హమ్మిగి కుప్పసద వీరప్పగారు, తాలూకా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

యస్. కృష్ణప్ప శాయుడుగారు, దరియా యిమా సాహెబు బహదూరుగారు వాడగల్లి యూనియను పోర్టు సభ్యులుగను, విడరపల్లి రాంకట్టగారు, భాజీ పీరుసాహెబు బహదూరు గారు, వైరవడగల్లి యూనియను పోర్టు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి.

నూకాసేని సూర్యప్రకాశరామయ్యగారు, దేవరపల్లి యెల్లమందారెడ్డిగారు కందుకూరు తాలూకా పోర్టు వారిచే నెల్లూరు జిల్లా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బాపెట్టి దురప్పశాయుడుగారు కనిగిరి తాలూకా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

పి. రామయ్య గారు కర్నూలు జిల్లా కొంబలకంట తాలూకా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మంజుళ తిరుమె రెడ్డిగారు, మదిరెడ్డి కొండారెడ్డి గారు, వీరరెడ్డి నాగరెడ్డిగారు, రెడ్డిగమిని వెంకటరెడ్డి గారు, జిల్లకంఠ నాగరెడ్డి గారు, అన్నమరాజు నరస రామయ్యగారు, కర్నూలు జిల్లా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కే. శరభారెడ్డిగారు యం. యల్. సి. మాతాపురం తాలూకా పోర్టు సభ్యులుగను, టి. పూర్ణచంద్రరావు వైస్ ప్రెసిడెంటుగాను నెన్నుకొనబడిరి.

పి. వెంగలరెడ్డిగారు, యి. శామిరెడ్డిగారు, పి. వి. నరసింహంగారు, రెడ్డిచెన్న వీరం రాజుగారు, యం. నీల కంఠయ్యగారు, పి. చినసుబ్బయ్యగారు కర్నూలు జిల్లా పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మొగలి వీరాస్వామిగారు, వైడిపల్లి పాపయ్య, వైదా బుద్దిరాజు, దరిసిపూడి కామరాజు, నాగిశెట్టి తిరుపతయ్య, గోశల చినవీరాస్వామి, మండపాక యేదుకొండలు, మొగలి రామమూర్తి, దరిసిపూడి నూర్యవారాయణగారు గోవానకి జిల్లా గొల్లప్రోలు యూనియను పోర్టు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

చొప్పెర్ల సారయ్యగారు, పాదాల వీరాజుగారు, కడరి పెదపల్లెయ్యగారు గొల్లప్రోలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

విద్యా శాఖ

టి. ఆర్. శంకరాచార్యుగారు చిత్తూరు జిల్లా యెమ్మి శవనూ కాన్సిల్ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కామరామయ్య తామరపాళం వరదరాజులశాయుడు గారు మద్రాసు జిల్లా యెమ్మి శవనూ కాన్సిల్ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మినలేనియసు ప్రకటనలు

వైడిపాటు సుబ్బారావు పంతులుగారు బెజవాడలోని నూజివీడుకోర్టుకు సబ్ జడ్జిగ మార్పబడిరి.

జి. వి. కుప్పస్వామి అయ్యంగారు కడప సబ్ డివిజను కు అసిస్టెంటు యింజనీరుగ నియమింపబడిరి.

యస్. కేశవరావు గారు బెల్లారి నూపరింపెండెంటు యింజనీరుకు పర్వసలు అసిస్టెంటుగ మార్పబడిరి.

తెట్టి నెంట్ బి. మహాశీ గారు మద్రాసు జెనెం హాస్పిటలు సీనియరు అసిస్టెంటు సర్జనుగ నియమింపబడిరి.

హెచ్. కృష్ణక గారు మద్రాసు జెనెరలు హాస్పిటలు లో ఇజక్యూట్యాంటిమాద నియమింపబడిరి.

గుంటూరు

ఈ దినమ నోటిసు 144 కెక్స్ ప్రకారం ఆంధ్రరాష్ట్రీ యకాంక్షనా కమిటీ కార్యదర్శి నడింజల్లి వెంకటేశ్వరంగం హారావుగారికి జిల్లా కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారికి తదితరులకును సాదరు చేయబడినది.

నోటిసు

స్వరాజ్యమైదానము మీద 18 కేదిన రాజీయమై సభ చేయుట మూలమున నెమ్మడికి భంగము కలుగవచ్చునని నాకు వర్తమానము తెలిసినందున 144 కెక్స్ ప్రకారం గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ సరిహద్దులలో 12 ఏకరల మొదలు 20 ఏకరలు లేదలలోగా రాజీయ సభలను జరుపగూడదని యిందుమా లముగా తీర్పుచేయుచున్నాను. నెమ్మడికి భంగము కలుగకుం డుటకు, ఇందుకు సంబంధించినవారికి అడ్డంకి, వత్తిడి, బాధ కలుగకుండుటకు ఈ ఉత్తర్వు గావించబడినది.

డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ఆఫీస్ } యం. హెచ్. ఖాన్,
గుంటూరు 11-4-22 } డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు.

వివాహ వ్యయములకు సహాయము కావలెనా?

దీనిని చదువుడు.

వీదలగు శ్రీవైష్ణవ బ్రాహ్మణ కుటుంబము లలోని వారు తమ యిండ్లలో జరుగు వివాహముల కగు వ్యయములను "శ్రీ ఆలమేలాంబా స్మారక ధర్మనిధి" నుండి సహాయమును పొందవచ్చును. ఈ సహాయమును కోరువారు, ఇందును గురించి యితర వివరములు తెలుసుకొన గోరు వారును, ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసుకొనవలయును.

కార్యదర్శి:- శ్రీవైష్ణవసత్రితాకార్యాస్థానము, (28) వెంటపాడు. (కృష్ణాజిల్లా)

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటిసు

ప్రయాణపు పెద్దబండ్లు Bogie Tourist Corriages ఈ రైల్వేమీనుగా పోపు ప్యాసం జరుగు బండ్ల చార్జిని సవరణ చేయు సందర్భములో ప్రస్తుతపు టైమ్ టేబిల్ పుస్తకమునందు నెం 42 రు, 99 పుటయందు 30-వ పేరాలో తెలుపబడిన బండి నెకటికి ఒక మైలుకు మినిమమ్ చార్జి 1 రూపాయి చొప్పున యున్నది.

1922-వ సంవత్సరం మే నెల 1-వ తేది నుండి రు 50 లకు తక్కువ గాకుండు నున్నప్పుడు ఈ రైల్వేమీద బండి 1-కి ఒక మైలుకు రు 1-4-0 చొప్పున చార్జి హెచ్చించబడును.

అదే తారీఖునుండి రిజక్యూడు కాల్ బండి 1-కి ఒక మైలుకు ప్రస్తుతము అమలులో నున్న రు 0-4-0 రేటునుండి ఒక బండికి మైలు 1-కి రు 0-6-0 లకు హెచ్చుచేయబడును. (30)

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

ఖద్దరు ప్రచారము: బి అమ్మనుగారి సందేశము

జవహరలాలు నెహ్రూ పండితుని సందేశము

లాహోరులో నుద్యోగులు సభను నిలిపివేయుట - మాలవ్యా పండితుని యువన్యాస మాగిపోవుట

దేశ బంధు చిత్రరంజన దాసు గారి ఆరోగ్యము

అల్లాహ్ అక్బరు అనుట అపరాధము - మూడు నెలలు కఠినశిక్ష వేయుట

బొంబాయి మితవాదిరంఘ ప్రథమరాష్ట్రీయ మహాసభ

దొరీ చౌరా కేసు విచారణ

క్రియత కృష్ణస్వామిశర్మ (చెన్నపురి) గారికి ఒకవత్సరము విడిదైదు వేయబడుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గుంటూరులో 13-వ తేదీన సభ జరుగగూడదు - నాయకులకు నోటీసులు

నెల్లూరులో 13-వ తేదీ హరటాలు బాగుగా జరుగుట - ఉద్యోగుల ప్రయత్నములు విఫలమగుట

అమలాపురము శిలాభతు సంఘసభ నాయకుల సభినందించుట

డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు - ఖద్దరు పరిశ్రమనుగూర్చిన ప్రకటన

కార్యదీక్ష - కార్యదీక్ష - కార్యదీక్ష

మహాత్ముని విధానము ననుసరింపుడు

ఖద్దరును విస్తారముగ నేయుడు భరింపుడు

బి అమ్మనుగారి ప్రబోధము

మీరు ప్రస్తుతము కడలక ఆర్థిక కార్యదీక్షతో దేశ సేవ నొనరింప వలెననునదియే నేనొసంగు ప్రబోధము. ఖద్దరు పేరేను యువయోగమును మీరు బాగుగా హెచ్చింప లెగినచో ఖిలాఫతు పంజాబు ఆక్రమములు తొలగున. స్వరాజ్యము సిద్ధియగును. మీరి విషయమున గట్టి ప్రయత్నము చేయవలెను మన యొకవత్సరమున ఖద్దరు ప్రయత్నించుము. మన మందరమున! ఏకమై కలసి నిర్ణయించిన ఆశయమును సంకల్పమును మనము ఖద్దరును భరించుటలన లోకమునకు తెల్లదీయగలము. మన యిబ్బందలను యుద్యోగులు బాగుగా గమనించునట్లు చేయగలిగిన ది వ్యవసాయము ఖద్దరు కొట్టటేయే. గ్రీకులు స్మిర్నారంగమున నేల నాయత్తరువు చూపారని తెలిసినది. ఇంగులకు మహమ్మదీయులందరను ముఖ్యముగా చేతువలసిన దేమన ఖద్దరునుగూర్చియు అంగ్లా నిధినిగూర్చియు అధికకృషి సలుపవలెను. తిలకు స్వరాజ్య నిధినిగూడ మహమ్మదీయులు మరువక యథాశక్తిని ధనసహాయము చేయవలెను. గాంధీజీచోతుని విధానమును గాఢ విశ్వాసముతో సరిగా ననుసరింపుడు. అందువలననే మీరు కార్యసిద్ధి యగునని బి అమ్మనుగారు వ్రాసిరి.

(బొంబే ప్రాంతికలు.)

ఖద్దరే విజయమునకు మూలాధారము

పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు

ఈ దేశమునున్న చెరసాలల ఎత్తగు కాతిగోడలన్నియు నిరాశ జేందవలదని చేతులుతట్టి చెప్పుచు స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు సాధనమునుగూడ మాపుచున్నది. మన నాయకులు పదింబదిగ తెలిసిన విషయమునే ఆత్యంతవిషయముతో నేను మరల తెలిపెదను; ఖద్దరే మనకు విజయసాధనము. అన్నాదులకు గోట్లకొలదిదేయలపాటితో చింతామనీ ఖద్దరే.

పండిత మదన మోహన మాల వ్యాగారి సంచారము

లాహోరు సభ

ప్రభుత్వోద్యోగులు సభను నిలిపివేయుట

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు లాహోరు నగరమున 12 వ తేదీన చేరిరి. ఆనాడు సాయంకాలము బ్రాడ్వాహులో "దేశీయుల కర్తవ్యము" అను విషయమునుగూర్చి మాలవ్యాగారుపసస్యసంపదించిరి. లాహోరునగర కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఏర్పాటుకొంద వాసభను జరుపుట కేర్పరిచిరి. పండిత మాలవ్యాగారు లాలా బజర్తి రాయగారి గృహమున బసచేసిరి. మాలవ్యాగారు పంజాబులో కొన్నిదినములుండి అనేకజిల్లాలలో నుపసస్యసంపదించిరి. మాలవ్యాగారు లాహోరునుండి అమృతసరికు వెళ్లెదరు. 18 వ తేదీన పంజాబునుండి బయలుదేరి 20 వ తేదీన కలకత్తాలో జరుగు కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభకు వెళ్లెదరు.

సభను నిలిపివేయుట

12 వ తేదీ సాయంకాలము కాంగ్రెసు సంఘమువారు జరుపవలసిన సభను రాజ్ కోవాసభాశాసనముక్రింద నిషేధించి తిని గాన సభను జరుపగూడదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టరు గోపిపండుగారికి నోటీసు పంపెను. ఆసభకు సంఘసభ్యులందఱును వచ్చెదరు. వారు సుమారు 5000 మంది యుందురని సంతానంగాను, సభ జరుగుననియు తానుప న్యసింతుననియు మాలవ్యా పండితుడును తనతో చెప్పిరినాతో సీనియరు పోలీసు నూ ప ర్మిం టు చెప్పెను. అది బహిరంగసభయే యగును. అట్టిసభను జరుపుటవలన కాంతికి భంగము కలుగునని జిల్లామేజిస్ట్రేటు వ్రాసెను. ఆసంగతిని నూపర్మిం టు మాలవ్యాపండితునకు గూడ తెలియజేసెను. అప్పటి కప్పుడే 3000 మంది బ్రాడ్వాహులో చేరియుండిరి. మాలవ్యాపండితుడు వెంటనే హాజరుపోయి ఆచటనున్నవారికి తీవ్రతవ్ర శింగతి చెప్పగా వారందరను కాలముగ జేడలి పోయిరి.

దేశ బంధు చిత్రరంజన

మరల జ్వరము వచ్చుచుండుట

పారిపోయి నిరసముగ నుండుట

ఈ నెల 8 వ తేదీనుండి దాసుగారికి మరల జ్వరము వచ్చుచున్నది. తనయునకు చెందుసారులు పెంజరేచరు హెచ్చుచుండును. 10 వ తేదీ సాయంకాలము 99.7 వరకు హెచ్చినది. దాసుగారు పారిపోయి దుర్బలముగా కనబడుచున్నాడు. (ఆమృతబహుర పత్రిక 12-4-22)

అల్లా హేమా అక్బరు

అని నుడువుట అపరాధము

300 జాక్వానా లేక మూడువారములపైదు

సింధుదేశమున మార్టీస్ అబ్దుల్ కరీం చిన్నగాని ఆరెబుచే 30. మార్చి నెల 22 వ తేదీన లార్కానా జిల్లాలో మెనాదీలో విచారణ జరిగెను. అవిచారణనుగూర్చి ప్రజలు శభణి ఈ కుండ కొన్ని గ్రామములకు 42 వ కక్ష నను మేజిస్ట్రేటు అను జరిపెను. భగవానువాడు మార్టీస్ చీగార్లు 22 వ తేదీ ప్రయమన రాధానుష్ఠేమనులో రై లుడిగిరి. అటనుండి వారు మెనాదీ గ్రామమునకు వెళ్లవలెను. స్టేషనునంద చాలించుజనులు స్వాగత మిచ్చుటకు చేరిరి. వారి అల్లాహ్ అక్బరు అని అచ్చి అల్లాహ్ అక్బరు అని అరవనూడదని పోలీసు సలయిన నైక్తర అల్లాబట్టుగారు జనసమూహమున కాళ్ళపించెను. అల్లాహ్ అక్బరు అనుట అపరాధమగునా అని భగవాన్ దాసుగా రడిగిరి ఆ మహాసభ యునకు అరెబు వెంటనే భగవాన్ దాసుగారిని ఆరెబుచేసెను. దీక్షి కలక్టరు రాధానునుండి మోటారుబండిలో మెనాదీకు పోయి మేజిస్ట్రేటును వెంటనే కాధానుకు తీసికొని వచ్చెను. ఆ నాడే అచటనే విచారణచేసి భగవాన్ దాసుగారికి 300 జాక్వానా లేక 3 వారములు కఠినశిక్షను మేజిస్ట్రేటుచేసెను.

ఖద్దరును హెచ్చుగా ఎందులకు నేయింపవలెను?

బొంబాయి పౌరులకు విజ్ఞప్తి

డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు

ఖద్దరు విషయమున తమవిధిని సంపూర్ణముగ నెరవేర్చి తమ తమ అంత కార్యులకు సంకల్ప దీక్షలుగనట్లు పనిచేయవలెనని మూర్తమె నేను భవిష్యకు బొంబాయి పౌరులకు విన్నవించుచున్నాను. ఆసంకల్ప దీక్షలుగనట్లు ననువిషయమున కొంతలాచన అవసరము. మీరుగల స్థలమునుబట్టి, ధనమునుబట్టి మీయిష్టమునుబట్టి ఏర్పాటుపొలిగి ఎన్ని చేయగలములను మీరుచూచుకొని ఏర్పరచి మీరు స్వయముగా పరిశీలించుచు మీకర్థితకారమే వానిపై నేరపని జరిగింపుడు. మీరట్లుచేయుటలనిన చేయగలిగిన వారికి ధనసహాయము చేయడు. మీరు వికాలమైన స్థలములేక పోవచ్చును మాకున్నది. మీరు నేరకరివాండు దొంగకక్షాకర్తయ్యును. మాయుద్ధ నేరపనివాం డ్రున్నాడు. మీరు కావలసిన సంతి ధనమున్నది. ఈ యుద్ధ్యమమునకు ముఖ్యముగా కావలసిన ధనముమూర్తమె మాయుద్ధలేదు. అట్టిహితును మేమును కలిసి మీధనమును మాపనివాండ్లను యువయోగించి ఏల మైకమర్థ్యముతో పనిచేయరాదు. మీధనమును మాపనినమును తోడ్పడిన ఖద్దరు విధానము బాగుగా నెరచేరును. ఈ ప్రకటనను చూచిన వారెవరైనా మాకు 5000 రూపాయలను పంపినచో మేము నూరు మగ్గముల నేరింపి రచి వానిపై నేయబడిన బట్టల నన్నిటిని వారికి పంపెదము. మేము ధనములేక యిబ్బందిపడుచున్నాము. మీరు నేరపని వాండు లేక చిక్కుపడుచున్నార. లంకెనులో నేర్పరుపబడిన గొప్ప సమష్టి మేట్టు వ్యాపార సంఘములవా రచటనుండియే హుగ్లిలో యంత్రకాలబను, నీలగిరులలో కాపిటోటలను, రిగాలో గోళుమపంట పొలములను, డెన్వార్కులో కోళ్లదొడ్లను ఏర్పరచి పని చేయింప గలగుచుండ బొంబాయి వర్తకులు బందరు (యచిలీ పట్టణము) లో ఖద్దరు మగ్గముల సంఘముల నేర్పరచి ఖద్దరుబట్టల నేరకరి తోడ్పడుకూడదు? అందువలన స్వరాజ్యము నేల కీక్రమున బడయగూడదు? మహాత్ముని కీక్రముగ నేల కారాగృహవిముక్తుని చేయగూడదు? నేను ఆచరణ సాధ్యమగు నూపవలచేసితిని. ఈ అకకాళము నుపయోగించుకొనవలసినవారికి సంతోషముతో సహాయము చేసెదనని భాగకాపాట్టాభిసేతారామయ్యగారు బందరునుండి వ్రాసిరి. (బొంబే ప్రాంతికలు.)

బొంబాయి మితవాది సంఘము

మొదటిమహాసభ

వాచా గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులు

మే 6, 7 తేదీలలో బొంబాయి రాష్ట్రీయ మిత వాద సంఘ ప్రభుత్వమహాసభ జరుగును. సన్మానసంఘ మేల్ప రుపబడినది ఆసంఘమునకు శ్రీ దివాకరాచార్య రక్షణకు సభ ఎటు జరుగునదియు ముందు తెలుపబడును.

* * * *

చారిత్రావార కేసు

12వ తేదీని ప్రభుత్వమును 10 మంది సాక్ష్యులచేత వారితో నిర్దయ మాత్రమే పోలీసు చాకిబారులు. రెక్కిన 8 గురిలో 6 గురు జైలుపట్టుగ్రామములవారు. ఒకడు రైల్వే శా కరు కోర్టు తుడుచుబాడు. ఇంకొక డొకజమీందారుని నాకరు. వారందరూ ముద్దాయిలను గుర్తించిరి.

* * * *

పెనువరులలో అల్లరులు

పెనువరులలో అల్లరులను ప్రోత్సహపరచిన నాయకుల ను ఆరెవ్వరైనది. వారికి జైలు పేరిరి. ప్రజలలో కొందరు డిప్టీ కమిషనరుకు విజ్ఞప్తిని పంపించున వరిడు మరల టపా ఉత్తర ములును కంటివార్తలను వెనుకటివర జరుగుట కనుమతించెను.

* * * *

కృష్ణస్వామిశర్మగారు

ఒక సంవత్సరము విడిచెడు

యస్. కృష్ణస్వామి శర్మగారు మద్రాసులోను యితర స్థలములందును అరవములలో 124 ఎ, 158 ఎ యిండియను పీసలు కోర్టు సెక్షనుల క్రింద కిక్కిరిపడగిన యుపన్యాసములను నిచ్చుచున్న కారణమున ఒక సంవత్సరముపాటు క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోర్టు 108 సెక్షను క్రింద పేయరూపాయలు పెర్స నలు సెక్షన్ లో టి ని నిర్దేశించిరి. ఒక కోర్టు క్రి టి 500 రూపాయలను. రెండు న్యూరిటీలను యేల కట్టగూడ దో తెలుపవలెనని తెచ్చిన కేసు నిన్నుధ్యాయుని 12 గంట లకు విచారణ ప్రారంభమాయెను.

కోర్టుకితము జనము మూగయిందెను. జాతీయస్వచ్ఛంద సేవకులగు సి. రాజగోపాలాచారిగారును, డి. ఆదిత్యరావును చెట్టిగారును, మహమ్మదు సాగీగారును, వహాకస్వామిచెట్టిగా రును వచ్చియుండిరి.

ఆర్. కనక సభా పతి అయ్య ర గారు, పోలీసు యినస్పెక్టరు సయ్యదు కాశీగారి సహాయముతో ప్రాసిక్యూ షనుతరపు విచారించిరి. నిందితుని పక్షమున సమర్థించుట కర్వ రునులేదు.

సి. వి. డి తమిళ స్వప్రచారకు సభ యినస్పెక్టరు పి. జోసెఫుగారు నిందితుడు డిలెటరు 18 వ తేదీనిన్ని, మార్చి 26 వ తేదీనిన్ని రాజద్రోహవిషయము లన్న యుపన్యాసముల గావించెననియు ఈజుభుచేసెను. ఆయన ఉపన్యాసభాగముల గొన్నింటి జడిచెను.

వెల్లూరు స్వప్రచారకు సభ యినస్పెక్టరు రామానుజ య్యంగార్క. పి. వి. నుబ్బరాయ అయ్యరుగారు, ఆయన యుపన్యాసములు 8, 10 తేదీలయందు జేసినవానిగూర్చి యిదే విధముగ సాక్ష్యమిచ్చును.

మేజిస్ట్రేటుగారు నిందితుని, క్రాసుపత్రిక తేనెవాయని యడుగ ఆయన చేయుట లేదని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

నిందితుని వాఙ్మూలము

శర్మగారి క్రిందివిధముగ ఇంగ్లీషులో వాఙ్మూలము వచ్చిరి:- "నేను 1907 వ సంవత్సరములో రాజకీయప్రచారమును ప్రారంభించితిను. భారతదేశము రాజకీయస్వాతంత్ర్యమును బొందుటకు దౌర్జన్యము మాత్రమే సాధనమని నమ్మియుండిని మహాత్ముని ప్రభావము ప్రబలింపజేసి నుండియు నాయనమ్ము మార్పుజేసి 1920 వ సంవత్సరములో దౌర్జన్యము నందు విశ్వా సమును గోల్పోయితిని. మనము కోరు స్వాతంత్ర్యము, ఆహింసా, నిరాకరణోద్యమములద్వారానే బొం ద వ త్త్వ నని నాకు నమ్మకము కుడిరెను. గాంధీమహాత్ముని నిర్ణయానుసారము నేను సద్భావవిశ్వాసములతో బనిజేసితిని. భారతదేశీయమహాసభ యొక్క దౌర్జన్యరహితనిరాకరణోద్యమమును వ్యధిచేయుటకు నేను ఉపన్యాసముల జేసేమాట నిజమే. ఇది రాజద్రోహమైన

దో నేను నేరము జేసినటులనే భావింపవచ్చును. నేను మనో వాక్పర్యయందు ఆహింసావ్రతమును వైఖ్యించుటకుగర్వపడె తను. నన్ను సెక్యూరిటీకి కాలగ్రామ పనిజేయుటంద నూరకుం డుచునీరని నేనట్టివామినిజుక నాజేనామును సంతోషముతో ప్రభుత్వాధీనుజేసెదను. నేను కాలగ్రామ ప్రచారము జేయు టకు తేకబోవుటవలన ఉద్యమము న్యాయమైన దగుటచే భంగ ము గలుగజాలదని నమ్మెదను"

నిందితుడు సాక్షుల నెవరినిని విచారించుటకు గోరక, విచారణ కాలమంతటను సంతోషముతో నుండెను.

పూజ్యులగు న్యాయాధికారి తీర్పును 8 గంటలకు జెప్పెద నని చెప్పెను.

మాడుగంటలకు న్యాయాధికారి నిందితుని సేరకూనిగ నమ్మి ఒక సంవత్సరము విడిచెడు విధించెను.

* * * *

గుంటూరులో నిర్బంధ విధానము

నేడు (13వ తేదీ) సభ జరుగగూడదు

నాయకులకు నోటీసులు

నేడు (18 వ తేదీ) గుంటూరులో స్వరాజ్యమైదాన మున సభ జరుగకుండ చేయుటకు యాగెల 12 మొదలు 20 వ తేదీవరకు గుంటూరు మ్యానిసిపల్ కమిషనులలో పెట్టెసభ యును జరుగగూడదని 144 క్రింద ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాలగ్రామ సంఘకార్యదర్శి ఎం. వి. ఎల్. నరసింహారావుగారికిని మండల కాలగ్రామ సంఘకార్యదర్శి జి. రామకృష్ణయ్యగారికిని మఱి కొందరిని (వేతులు తెలియలేదు) పిచ్చాబి మేజిస్ట్రేటు 11 వ తేదీని నోటీసులను పంపెను.

నెల్లూరులో హరటాలు

నేడు జయప్రదముగ సాగుట

(నెల్లూరు ఏప్రిల్ 13 స్వకీయవిలేఖరి.)

హరటాలు జరుపుటకు ఏర్పాటుచేయగూడదని 144 క్రింద యుద్వ్యంగుల నోటీసులు యచ్చి. ఈకారణములను మూయవద్దని చాటింపుచేయించిరి. కాని ఏవో కొన్ని కాయ శూరల దుకాణములకప్పు తక్కిన దుకాణములన్నియునుగూడ నేడు మూసివేయబడిన.

* * * *

అమలాపురం తాలూకా భిలాపతు సంఘసభ

మహాత్ముని సయ్యదు మహమ్మదుగారిని

అభినందించుట

కారాగృహముల కంపడిన మహాత్ముని, డాక్టరు సయ్యదు మహమ్మదుగారిని అభినందించుటకును పాతీకు తీర్మానముల నిరసించుటకును అభిలభారతభిలాపతు స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము లనన్నిటి నామోదించుటకును యీ సభవారు తీర్మానించిరి.

* * * *

అసహాయోద్య మావలంబిని

ఈ క్రిందతెలుపు శ్రీ మహాభారత సంఘమువారు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి కంకిరి:-

కాకినాడ మేజిస్ట్రేటుగారు ఆంధ్ర అసహాయోద్యమా వలంబినియగు శ్రీమతి దువ్వూరి నుబ్బయ్యగారికి కఠినశిక్షను ఒక సంవత్సరముగాని, పూచీకత్తు నిచ్చువరకుగాని విధించిరిన విషయమును శ్రీ మహాభారత సంఘ ము వారు గు వి న యముగ మీ చిత్తమునకు జేగోరుచున్నారు. ఆమె తేసిన నేరము రాజద్రోహములగు నుపన్యాసముల గావించుటయే, ప్రభుత్వమునై త్వము గలుగజేయుటయే నైయుండెను. ఈ నేరములకే ఉద్యమనాయకులగు పుటమలకు విడిచెడు మాత్ర ము విధింప బడెను. జాతీయ వ్యవహారములలో శ్రీపురుషులకు సమానమగు శిక్ష నొసంగవలయునని కోరు సంఘమగుటచే, మేము అకఠినశిక్ష, విడిచెడుగ 'మాన్యసలహా'నిగ ప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నాము. ఇట్లుకోరుటకు కారణము శ్రీపురుషు లకు సమానశిక్షలు ముందేగవలసి కనుటచేతను, గ్రేటుబ్రిటను లోను యితరదేశములలోను రాజకీయ వైదిలగు శ్రీమత రాజ కీయ సత్పూర్ మొనంగు నాజారము ననుసరించవలె ననుట చేతనై యున్నది.

చెన్న పురిన్యాయవాదిసంఘము

ఒక అవసర సభ

నిన్న సాయంత్రము 4-45 గంటలకు డి. ఆర్. రామచం ద్రయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద మద్రాసు న్యాయవాదుల యవ సరసర యొకటి జరిగెను. ఆసభకు మితవాదులును, అతివాదులు జస్టిసుపక్షమువారును నితరులును వచ్చి యుండిరి. ఆసభలో నీక్రింది తీర్మానము లేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను.

1. మేజిస్ట్రేటులు క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోర్టు 107, 108, 144 సెక్షనుల క్రింద సభికారులను దుర్బనియోగపరచు టను యాసంఘమువారు గట్టిగ ఖండించుచున్నారు. అట్టి ఉప యోగము అధికారదూషణమగును. అందువలన రాజధానిలో క్రిమినలు న్యాయపరిపాలన మధోగతికి వచ్చునని యాసంఘము వారి యభిప్రాయము.

2 ఈసందర్భమున, సేలము గల డివిజనుల మేజిస్ట్రేటులు పి. ఆర్. వైద్యనాథయ్యగారు ఏప్రిల్లో 144 సెక్షను క్రిందనిచ్చిన యుత్తరపు న్యాయవిధ్వంసము నన్ను. అందు వలన ప్రాజెక్టువారును ప్రభుత్వమువారును అవిషయమై విచా రించి ఆయుత్తరపును రద్దుచేయింప యాసంఘమువారు కోరు చున్నారు.

3. రాజకీయ ప్రచారము జేయువారిపై క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోర్టు 107, 108, 144 సెక్షనుల క్రింద జరిగిన విచార ణలకార్యులను దెప్పించి, ముఖ్యముగ ఫిఫెన్సుజేసికోసనివారికే నులను పునః పరీక్షజేయవలసినదిగా ఈసంఘమువారు ప్రాజె క్టువారికి అవసరమని తెల్పుచున్నారు.

4. రాజకీయప్రచార సందర్భమున నీమాటు సెక్షనుల నున్న కోర్టులలో మేజిస్ట్రేటులు యెట్లు వినియోగించు చున్నారో కనిపెట్టి అప్పదపుట, 5 గురు పెద్దననుష్యులున్న కమిటీవారు కొన్నింటు వెలుపవలయునని యాసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

5. మొదటి రెండుతీర్మానములును వెంటనే ప్రాజెక్టు నకును, లామెంబరుకును, ప్రభుత్వమువారికిని, వాక్తా పుటికల కును, రాజధానిలో మిగిలినవోట్ల వక్తిక సంఘములకును పంప వలయును.

పిచ్చివాని ప్రలాపము

ఒకానొక ప్రమాఖుడొక నగరమున ఉన్నాడవైద్యకా లను చూడబోయెను. ఆవైద్యకాల ఆవరణలో నలని కొకపిచ్చి వాడగుపడెను.

ప్రమాఖుడు:- అయ్యా నీ వైద్యకాలకేల వచ్చితివి ?

పిచ్చివాడు:- నేనా? నేనొక వింత వువును పెండ్లి యాడితిని. ఆమెకు మొదట భర్తవలన నొకకుమార్తె అదివర కే కలిగెను. ఆపిల్లను మరలొక పెండ్లియాడెను. అం ది వ ల ప న నాభాగ్య తన మామగారికి (నాతండ్రికి) అత్తగానైనది. అండు వలన నాతండ్రి నాకు అల్లుడయ్యెను. నాభార్య కుమార్తె కొక (నానవతి తల్లికి) కుమారుడు కలిగెను. వాడునాకు సవతితమ్ము డనును. వీలననగా నాకు నాతండ్రికి పుట్టివాడుగాన అయితే వాడు నాభార్యకు దౌహిత్రుడు గాన ఆమెకు మనుమడు. ఈ రీతిగా నేను నానవతి తమ్మునికి తాతనైతిని. (మూతామహి భర్తను). పిమ్మట నాభార్య కొకకుమారుడు కలిగెను. అందు వలన నానవతితల్లి (వానిసోదరి) నాతండ్రి భార్యయగుటచే నాకుమాదనకు పితామహి అయ్యెను. గాని నాకుమాననిఅక్క నాతండ్రిభార్య యగుటచే నాకుమానకు నాతండ్రి తాన యయ్యెను. నాభార్య మరలొక కత్తెగారుగాక నాకు (సవత్ని మాతామహి) సవతితల్లితల్లి యగును గాన నాకొడుకు ఆసవత్ని మాతా మహికి నేను భర్త, నగుటచే నాకు "నేనే" మాతా మహుడనుచుడనైతిని. అని ఆపిచ్చివాడు చెప్పెను.

1921 ఆక్టోబరు మాసములో చిట్టాంగంపేటనులో కొం ఠమంది కైదీలను దీసికొని పోలవసినపుడు ప్రేమలో మార్గము న కడ్డముగ ప్రజల నేకమందిచేరి మిలిటరీ పోలీసువారు వారిని వారికి అడ్డును తేనుండ అవతలికి పంపిరి. కొన్ని వాతావృత్తిల లో "గుర్ఖా దౌర్జన్యము"ను క్షిప్రతో ఈ వార్త ప్రకటించ బడెను. మేజిస్ట్రేటు విచారించి, ఏలాటి దౌర్జన్యమును ప్రయో గించలేదని తీర్మానించెను. మంజుళేశ్వరమ్మ రీ తీర్మానము సం గీకరించెనని మంజుళేశ్వరప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు

జెనోవా సమావేశము

రష్యన్-పరాను వివాదము

ఏప్రిల్ 10:—జెనోవా సమావేశ ప్రథమ దినముననే పరాను రష్యన్ ప్రతినిధుల వివాదము సంభవించెను. జర్మనీ తరపున డాక్టరు వర్నగర్ రష్యన్ ప్రతినిధులవారు జేన్స్ తీర్మానము గామోదించుచున్నాడని నడిచెను. తరువాత రష్యన్ తరపున చిచిరనుగార్ రష్యన్ ప్రతినిధులవారు జేన్స్ తీర్మానము సంగీకరించునని నడిచిరి. పాస్పరసభావములను, సమావేశమును అంగీకరించిన యెడల, రష్యన్లు ఇతర శాస్త్రములవారితో రాయబోములు జరుపుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. రష్యన్లవారు నైతికుల దగ్గించుటకు సిద్ధముగ నున్నాడు కాని రష్యన్లై నితరుల వాడి వెదలరను పూచీనీయవలెనని చిచిరనుగార్ నడిచిరి.

ఇదివరకే యువనవ్యవస్థాపక పరానుమంత్రియగు బాల్గోగారి సమయమున లేచి చిచిరనుగార్ సందర్శకుని లేవండ ప్రసంగించుచుండెననియు అధిక పుష్కరికాణమునకును నైవ్యమును తగ్గించుటకు సంబంధములేదనియు నడిచెను.

వాసింగుటను సమావేశమున త్రిమండుగారు రష్యన్ల యువచే పరానువారు తమ నైవ్యమును తగ్గించ వీలులేకపోయెనని నడుపుటచే నాయభ్యంతరమును తొలగించుటగాను నడిచిరి నని చిచిరనుగార్ నడిచిరి.

లాయ్దుబార్గి గారి రింతులేచి ఇరువును కొంతపరమము సభను భగ్గుముగావింపవలదని చిచిరనుగారిని కోరిరి. అంతటితో వివాదము కొంతించెను.

లాయ్దుబార్గి గారి ప్రసంగము

లాయ్దు బార్గి గారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున నిట్లు నడిచిరి:—జేన్స్ సమావేశ తీర్మానము సంగీకరించినవా లెల్లరి సభయందు సమావహితులతో సమావేశమైరి. జేన్స్ సమావేశ తీర్మానమున నివేదనములు గలవు (1) ఏకీకరణముగా ప్రభుత్వము మాత్రమునే జేయబడును అధికారముననున్న ప్రభుత్వము వారంగీకరింపవలెను (2) ఏకీకరణము మరెవరికైనా జేరవలెనని ప్రతిపాదనలకు కట్టికట్టుక ప్రచారము నొనర్పరాదు (3) ఏకీకరణము అన్యతాకాక మరెవరికైనా జేరవలెనని ప్రతిపాదనలకు వెదలరాదు. న్యాయాధికములం దన్నిభావముల వారిని సమావహియమును ప్రసాదించవలెను.

పోరాటము జరుపుకొనుట గడచింది. కాని ఒకరిపైనొకరు పండ్లుకొడుకుట ముగియలేదు. ఈపండ్లుగొడుకుట గౌరవమునకు దగియుండలేదు. ఇంకొకవలన సభాకేసులులకు తొందరగలుగును. ఈపండ్లుకొడుకుట వాద గలిగినయెడల సమావేశము ప్రపంభమున కెంతయేని పేలొంగురొంగుగనును. సభాకార్యక్రమమునై రాష్ట్రపతి నియమిత కార్యనిర్వహణమున కప్పగియమొనర్పరదని కోరుచున్నాను. ఈసమావేశము విఫలమైన యెడల ప్రపంచమంతయు నిరాశ నందును.

తరువాత సమావేశ కార్యక్రమము ఆ సమయన కాపియడెను.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

ఏప్రిల్ 11:—సమావేశముయొక్క కార్యక్రమము యందు బ్రిటిషు ప్రతినిధులు చాల యుత్సాహముగ నుండిరి. జెనోవా సిద్ధాంతము లందరిచేతను అంగీకరింపబడుట మరింత మోదానము. సమావేశము జయప్రసంగ జరుగునని తలచుచున్నారు.

చిచిరనుగారిని పరానుమంత్రికి సంభవించిన వివాదము సహకరింపజేయుటకు లాయ్దుబార్గి గారు సకాలమునలేచిరి. చిచిరనుగారినియందును వారివచనములయెడలను లాయ్దు బార్గి గారంతపట్టుదలజూపింపలేదు అందుచే ప్రభువచనము తప్పచాముతో ఎంతమోదెను.

రాజకీయనిర్బంధితులు

ఏప్రిల్ 11:—కామన్సుభ్యయందు భారతరాజకీయ నిర్బంధితుల ఆదరణలోని భేదములగురించి కలనల్ వెడ్డెన్బర్గ్ గారు ప్రశ్నింపగా వింటర్లే ప్రభువిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను:—భారతదేశమందు కెంతయుభావము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి మాధీనముననుండును. విజన అన్ని రాష్ట్రములవారును రాజకీయ ఖయిదీలను ఒకమాదిరిగా నాదరింపవలెననియు కఠినత విధింపబడినవారికి నిష్కారణముగ నెట్టి ప్రత్యేకసహాయముల నొనర్చక సామాన్య ఖయిదీలవలెనే చూడవలెననియు భారతప్రభుత్వమువారు స్థానికప్రభుత్వములవారిని హెచ్చరించిరి.

భారత ఋణాచటము

భారత రైల్వేముఖచటమునై విశేషచర్యతోయే ప్రభువుల సభవారు చటము నామోదించిరి.

బర్మెను హెడ్డు ప్రభువు

ఏప్రిల్ 11:—కర్ణాట ప్రభువింకను అస్వస్థులుగ నేయుండుటచే బర్మెను హెడ్డు ప్రభువు వారి స్థానమున జెనోవా కరిగెదరు.

వివిధ సంఘములు

జెనోవా సమావేశ కార్యక్రమము సులభముగ చర్చించుటకు నిడు సంఘము లేవ్వడమైనది. ఒక్కొక్క దానియందు 42 సభ్యులు 1 వ సంఘమునకు ఇటలీ కథా నామాత్యుడగు హ్యూజెరుగ రభ్యత్తులుగ నుండురు. అధికవిషయములు గాని విషయములను వీరు చర్చింతురు. అయ్యుధియముసమావేశమునకు పూర్వము యూరపునందు కొంతని స్థాపించుట కన్న సిద్ధాంతముల నవలంబో వెట్టుట వీరివని. ఈ సంఘచర్యయందు రిష్యకు ఎక్కువసందర్భ ముండును. లాయ్దు బార్గి, సర్. లాయ్దు గ్రీనుగార్గియ బ్రిటిషు ప్రతినిధులుగ నుండిరి. రష్యన్లవిషయమున బ్రిటిషు ప్రతినిధు లొకప్రకారమున కించితి సంఘమువారి నివేదితుని తెలియుచున్నది.

అధిని వేశ రాష్ట్రములు

ఈసంఘములవై తమ సమ్మతుల నిచ్చు సభికాము మొదట సభినేత రాష్ట్రములవారి కొనకలేదు. అందునై అట్టేలియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా సభ్యులగు కుక్కు, వాల్టెనుగారు తమ కావాకుండితీరవలెనని పట్టుబట్టిరి. తరువాత సభినేతములకు గూడ వోతంగు వాక్కియబడెను.

మరియొక వివాదము

ఏప్రిల్ 11:—ప్రథమ సంఘముయొక్క సమావేశమునందు చిచిరనుగారు మరియొక వివాదమునకు కారణభూతులైరి. ఈ సంఘమునందు ప్రతిదేశమునకును ఉండవలసిన సభ్యుల సంఖ్యను నిర్ణయించు సందర్భమున పరానుప్రతినిధి యగు బాల్గోగారు చెప్పినవిషయములెల్ల చిచిరనుగారు అలపరుచుటకు ప్రారంభించెను. ఈ సంఘమునం ఒక్కొక్క స్థానమున గోరు జేతములనుగలి తన కక్కరలే దని యు ర మ కు మా త్రిమ రెండుస్థానములు గావలెనని చిచిరనుగారు నడిచిరి. తరువాత సీసంఘమునందు రుమేనియా ప్రతినిధియు జపానుప్రతినిధియు నుండకాదని చిచిరనుగారు రభ్యంతరమును చెలిపెను. రుమేనియా రెస్పబ్లికయను ఆక్రమించి తనదైన సుయోగముననియు జపాను నైజేరియాలో కొంత యాక్రమించుకొని తమస్థి నమున సుయోగముననియు అందుచే నీ ఇరుదేశముల ప్రతినిధులను ఈసంఘమునం నుండరాదని చిచిరనుగారు వాదించిరి.

రెస్పబ్లికయను తిరిగి తన మాతృదేశమునందు జేతము గాని వేరుగానని రుమేనియా ప్రధానమంత్రియగు బ్రేటియానుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. జపానుప్రతినిధి యగు వైకంటు ఇషిగారు “చిచిరనుగారి కిష్టమున్నను లేకపోయినను జపానువారిచ్చట నుండిరి. ఇకవివాదగూడ నుండురు” అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ఫెక్టాగారు తరువాత నన్ని పక్షములకును సమాధానము కుడిచ్చెను. రష్యన్లు చెలిపిన అభ్యంతరములు త్రొవీతేయబడెను.

ఈజిప్టు విద్యాంగ మంత్రి

పోతకలయందు నికాదరింపబడుట

ఏప్రిల్ 11:—ఈజిప్టు విద్యాంగమంత్రియగు మస్తఫా మెహమూద్ గారు కెంబోయందు వైద్యపోతకలను దర్శింపవలసి వీరు పోతకలను ప్రదేశించినందు విద్యాత్థులు వీరిని నికాదరించి జగ్గులు పోపాగారు గావలెనని జేరలిడిరి. అందునై మంత్రి గారా ప్రతివాదములై పోతకలను వారము దినములు మూసివేయవలెననియు 1, 2 వర్సెముల విద్యాత్థులను వెదలగొట్టవలెననియు వాజ్ఞాపించిరి.

పర్షియా యందు బోల్షివికు ప్రచారము

ఏప్రిల్ 11: యుద్ధాంగ మంత్రియగు రజాఖానుగారు బోల్షివిజమునకు విముఖులు. అందుచే పచ్చటి రష్యన్లకు మంత్రి రజాగారికివ్యతిరేకముగ గొప్ప ఆందోళనమున లేవడిరి. దీనిఫలితముగ మొన్న రజాఖిగారి మహమ్మదులో 50 మంది జైహను నందలి పాతబుర్జ్ అజిమగారిని తరలించుకొచ్చిరి యువారు 12 మంది వార్తా పత్రికాసంపాదకులు రష్యన్లయవార కార్యలయమునందు కాగుకొనిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున గల లాట్విట్టెల్ల దేశమున గురించి సర్ వార్లెను సాండర్సన్ గారు కామన్సుభ్యయందు దిట్లు చెలిచిరి. సోమిలందునం 15 గు రభికారులును 395 గురు సైన్యమును 127 మూలబలమును గలరు. సోదానునందు 7 బ్రిటిషు అధికారులును 31 ఇతర అధికారులును. 938 సైన్యమును గలరు. ఇండియాందు 35 బ్రిటిషు అధికారులును 1789 భారతాధికారులును 8925 సైన్యమును గలరు.

స్థానిక వార్తలు

మొత్తయ మెయిలు స్టీమరు 12వ తేదీని పోర్టునకు చేరినట్లు తెలియుచున్నది.

మదరాసు ప్రచురణ సభువు పతన మందరమున, పుస్తక భాండా గాతము ను రాగల ర 16వ తేదీ నేడు మూసివేయబడును.

విల్లింగుడే ప్రభువంశము:—విల్లింగుడే ప్రభువంశము, తమ సేవకార్యముతో గూడ నిన్ను ఉదయము 11X 45 నిమిషములకు ఉదయమండలము చేరిరి.

జేరు రేవు:—జేరు రేవుకు బోవలసిన బాబులన్నిటిని రాగల 16 వ తేదీ ఆదివాంము సాయంకాలము 7 గంటలలో పుక మదరాసు జనరల్ పోస్టాఫీసులోపల వేయవలెను. కిచ్చుర్దపార్శ్వలన్ను, బాబులను కనివాకము 15 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలలోపుగ బంపవలెను.

తిరువల్లి క్షేత్రాగ్రహార్యవము:—ఏప్రిల్ 14 తేదీని తిరువల్లి క్షేత్రాగ్రహార్యుడు జరుగు గురుదోత్సవమునకుగాను ట్రాముబండ్లు క్షేత్రమువహించి చాలిపేట శిశువులక్షేత్రము వెండుమెట్టులనుండి ఉదయము 5 గంటలకు బయలుదేరును. వెండుమెట్టులనుండి అయిదుచక్రములలోపల మధ్యమాయామలకంపై బండ్లు అధికముగ నడచును.

తెదలసంఘమై ద్యాలయము:—ప్రాతచాళిపేట లోని సర్. త్యాగరాజు కెట్టిగారి మాధ్యమిక పాఠశాలయందు నైవసంఘము పత్యమున నోయుచితనై ద్యాలయము రాగల 15వ తేదీ శుక్రవారమువారు స్థాపింపబడును. సర్. పి. త్యాగరాజు కెట్టిగారు నైద్యాలయ ప్రారంభోత్సవమున జరపుట కంగీకరించిరి.

గాంధీయూ రేగింపుటుత్సవము:—నేటి సాయంకాలము 4-30 గంటలకు చెన్నపట్టణము ప్రాంతచాళిపేట పేరంటాలు పెట్టిపిడి 71 వెంబరుగల (మ-రా-రా-శ్రీ) పనుపు లేటి దొరసామి నాయుడుగారి) స్మారకమునందు విశేష ప్రయత్నములన్నియు దహనము గావించుటకును, అచ్చుబనుండి మహాత్మ గాంధీ పటము జేరయశశులతోను కొంత సమయములతోను ఊరేగింపు జరుపబడును.

గౌ. బి. నృసింహేశ్వరశర్మ:—రాజుపరినిధి కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో నొకరు గౌ. రాజు బయ్యారెడ్డి నృసింహేశ్వరశర్మగారు నిన్నటియడయము కలకత్తా మెయిలులో మదరాసుకువచ్చిరి. స్థానికపరమమిదికి పోస్టు ఉద్యోగములు, చీఫ్ ఎంజనీయరు, కొందరు పరిచయములు వెలియుండిరి. మెయిలుదిగిన తరువాత కొంతమేపు అందరిని పలుకొంతి బాట్టిలిమహారాజు బంగారాబు వెలిరిరి.

శ్రీరామనవమి మహోత్సవములు:—ఈమహోత్సవములను పురస్కరించుకొని జరుపబడుచుండు కచ్చేరిలలో నేటిరాత్రి 9 గంటలకు మెనూరునుండి వచ్చి కవిదారం కృష్ణప్పగారి వలనను 14వ తేదీ రాత్రి మన్నూరుగిడి రాజగోపాలాచార్యుల వారివలనను 16వ తేదీరాత్రి కాంచీపురం నుబ్ర మ్యాణిపిల్లెగారి వలన సంగీత కచ్చేరియన్ను 17 తేదీరాత్రి 9 గంటలకు ఎన్ రమణయ్య కెట్టిగారివలన జలకరంగమున్న 18వ తేదీరాత్రి 9 గంటలకు ధనుము వీణకచ్చేరియన్ను మదరాసు బాట్టిపురము తాతామత్రి యప్పను పిడి (చెంగంబజూరు నాటక స్థలమునకు యెడలం) 17 వెంబరుగల గృహమునందు జరుగగలరు.

ప్రాధనగురి దేశసంచారము

ప్రాధనరు పి. సి. రే గారి సందేశము

రాటము—ఖద్దరు
జాంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—సుప్రసిద్ధులగు ప్రాధనరు పి. సి. రేగారు వార్తాపత్రికల కీ సంకేతమున బువుచున్నాడు:—పరిశోధనాలయమునందు నేను సాగించుచున్న పరిశోధనలకు అభ్యంతరములు కలుగుచున్నను, అందులకైన నేను సహించి రాటమునుగురించియు, ఖద్దరుబట్టల వ్యాపకమునుగురించియు జేయుట కందరికి బోధించుటకు దేశమునం దంతటను సంచారముచేయ సంకల్పించితిని.

రాంభుజదత్తు చౌదరి

నేతు జమ్మాలాయి బజార్ గార్లు
జేయలందరును ఖద్దరును నేరువలెను. ఖద్దరు నే ధరించవలెనని రాంభుజదత్తుచౌదరి, నేతు జమ్మాలాయి బజార్ గార్లు సంకేతమున బంపిరి.

సమస్యాపరిష్కారము.

గాంధీపక్షపు వార్తాపత్రికలను చదువువారికి—పాఠ్య

శ్రీమద్భక్త గంధర్వగోపమగుశ్రీతి త్యాపించినట్లు కన్పించకమానదు. భారతమున గాంధీ మహాత్ముని యనుసరించుటకున్న పూజించుట యతికరముగనున్నది. కాథలికులు లాటిను భావయందు ఏను ప్రేమపథముగూర్చి యెటుల భక్తిపూర్వముగ బలహీనులతో, అవిధముగ గాంధీ యనువాసములను గూర్చి సభలలో పలుకుచున్నారు. ఉపమానవర్ణన చతువుమండినట్లును ఏను ప్రేమినిపయగు శాక శుక్రవాసమున పోలెనుటో జరిగిన యొక సమావేశము జరిపినవచ్చెను. ఆద్యమమంతయు దేశమునకై పరిత్యాగముజేయు వికరములతో కూడియున్నది. స్వాంధములు, విభారములు, విశ్రాంతి, జెయింపున వెళ్లువారికి ప్రవృత్తులులు జేయుట ముచ్చగునదియే ఎచ్చలబ్ధిసను నుండును.

మాంటూనూగారిని దీక్షితుడవేసి అతని బతుకు ట్రోరీమం
త్రని నియమించుకుంటున్న మిత్రవాడులు నిరాశరక్షావలంబులతో
తేరుకులేమో యని యనుకోవచ్చున్నారు. బాధిగారు ట్రోరీపక్ష
మువారి హక్కులను సంపాదించుటానైన. ఆ హక్కులను
సంపాదించుటకై భారతమును మరచెను.

అవగమ, ఉక్తములతో గూడిన నీయుద్యమమును గూర్చి ప్రతిఫలన చతురచదువు లిట్టివి నిరంతరము గావించును

కృతి పరిపాలన చాలకాలము సాగునాయని మాకు స్ఫురించుచుండును. ఇరువత్తుమలకును సంస్కృత లోలేందనే, మార్పు గలిగిన, లాభప్రదముగ నుండును. తెల్లనిరంకుశాధికారమును తొగిసివేయుటలో పాశ్చాత్య వాగరకతపై గూడ

సీజ్-టిక్కెట్ల చార్జీలందు సవరణ

1922-వ సం॥ మేనెల 1-వ తేదీనుండి స్వాసంజరు
బండిచార్జీలు హెచ్చించు సందర్భములో మద్రాసు
అండు సెవర్క్ మరాటా రైల్వేయం దంతటను
1-టవ 2-వ, 3-వ క్లాసులకును, నార్త ఉత్తరైల్వే
మీనుగాబోవు బండ్లకు (మద్రాసునుండి విశాఖ
పట్టము వరకు) ఇంటర్ క్లాసునకు మూత్రమును,
1922-వ సం॥ రం మేనెల 1-వ తేదీ నుండి నూటికి
ర్పు 15 లు చొప్పున చార్జీలు హెచ్చు చేయబడును.

1922-వ సంవత్సరం జూలై మొదటితేది నుండి
(మూడు నెలల కొకసారి చొప్పున) క్వార్టర్ల సీజన్
టిక్కెట్లు జూలై, ఆక్టోబరు, జనవరి, ఏప్రిల్ నెలల్లో
మొదటి తారీఖునుండి యియ్యబడుచు.

1922-వ సంవత్సరం మే నెల 1-వ తారీఖునుండి
బై సికిల్సుకు కూడా సీజ్ టెక్స్ట్ బుక్స్ చార్జ్ వేచిస్తున్న
బడును. (30)

బాలభారతీ సమాజమువారు

కాకినాడ ఎలక్ట్రిక్ టెయ్లరు హాలులో

1922-వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 15-వ తేదీ

శనివారము రాత్రి

ద్రావదీపస్తావహరణము

నాటకమును; 17-వ తేది సోమవారం నాడు గా. శి.

ప్రహ్లాద నాటకమును ప్రదర్శింతుడు.

—செய்து:

పై పాఠకు.		క్రింద పాఠకు.	
విజయవాడ	రూ 2-0-0	కృష్ణ	2-0-0
కర్నూలు	2-0-0	బెంచ	1-0-0
తెలంగాణ	1-0-0	చాప	0-8-0
చాప	0-8-0		

(31)

உரிமையுடைய

సర్వార్థములు:—చుట్టులు స్వల్పముగ గలవు. ఆర్ధిక
తక్కువ. వేడిమి కొన్నే ప్రదేశములందు లేదు. మరికొన్ని ప్ర
దేశములందు హెచ్చును.

దక్కను:-మట్టు తాకమాదిగ గలవు. అద్రిత తక్కువ
 వేడిమియందు మార్పులు లేవు.

కర్ణాటకము:—మబ్బి లొకమాదిరిగ గలవు. ఆర్ధ్రత తక్కువ. వేడిమియందు మార్పులు లేవు.

సెంట్రులు:— బుల్లులు విశేషముగలవు. ఆర్థిక యధికము. వేదవి తగ్గెను. తిరుచునాపల్లియందు 16 సెంట్రును నేల మొనందు 10 సెంట్రును వగము గురిసెను.

దక్షిణము: - మట్టిలు విశేషముగ గలవు. ఉద్గ్రాత అధికము. వేడిమియుగ్ధము. నాగపట్నమునందు 1.50, తిరువల్వేలియందు 1.82, పంచమానందు 0.58, పువకోట 0.21 అంగుళముల పరము గలదు.

ఉత్పత్తిరహితము:— పరిష్కృత అధికము. ఉత్పత్తి అధికము.
వేడిమియందు మాత్రము లేవు. మంగళూరునందు 0-58, తిరువేం
డమునందు 0-51, కొచ్చిరు 0-15 అంగుళములవద్ద ముగిరి
నెరు.

సి. చెంగల్పరాయ మొదలియారు

హాతవలె కన్నులు.

‘పొడువెట్టిబడిన గ్రామము’ (The Deserted village)
 సంఖ్య ౧౨౧) పంతులుగూడ నుదాహరింపబడినది. ఈ కథన

శాయకుడు ఎడిప్పో ఎం. వీ. ఒకడు. అయినను వాదమంతయు
పాశ్చాత్య వైద్య ఆలోచన విధానముల ఖిదనలతో నిండియు
న్నది. ఈమె భావతీయాలందు అర్థమి విశేషముగ గల్గించి
యూఁజిమట. అందువలన శారు మనలను వేదలొట్టుటతో శృష్టి
వనక మనకాస్త్రిమాలను గూడ మనతో బంపివేయుదురట ప్రకృతి
కారప్రభుత్వమనునది యొక అగడముగ నుండవచ్చును. పోరా

కుమారునివలెనుండి ద పరిణమిల్లినయ్యాభావము లేవనూగ వ్యాపించి
 వచ్చును. సాచ్యభాగమునందలి మనవిధానము సంతోషాన్నిద
 న్నికానున్నది. మనము శిశువరించిగాని, నిష్పాదము ప్రయో
 గించిగాని, శిశువరించితరువాత అవలంబించిగాని, అయిర్పాదముల
 వలె జడము గాంచ అలము. గౌరవప్రథముగ నొకరాజ
 కుమారుని చక్కగ శిశువులు చేసిన కేసుని లోలగును.

ఒక పోలీసు సబుయిన స్పెక్టరుపై కేసు.

పోలీసువారు పెట్టుబాధకు నిదర్శనము.

పాట్నా హైకోర్టువారు కేసుకొట్టివేయుట.

“పరమానందలాలు అనునతడు పోలీసు హెడుక్లర్క్‌లు అట్టింగుగా సబుయిన స్పెక్టరుపని చూచుచుండెను. అతని కుమారుడు అనూనూవాది అని పోలీసు నూపర్మెంటుకు తెలిసెను. అ కుమారుడు అనూనూవాద్యమమున నడచునట్లు చేయుమని మాపర్మెంటు పరమానందలాలుగారితో 1921 నవంబరు 15 వ తేదీని చెప్పగా నాకోడుకు నామాట వివదని లాటుచెప్పెను. నీకోడుకు నే లాంగిదయకాలనపుడు సబు యిన స్పెక్టరుపని ఎట్లు చేయుగలవని నూపర్మెంటు చెప్పెను. 16 వ తేదీని లాటుగాగు తన పనికి రాజీనామాను వ్రాసిపంపెను. “నిన్ను 16 వ తేదీనుండి రైటరు హెడుక్లర్క్‌గా నియమించి తినిగాన నీవు 48 గంటలలో తాతయితగారు పోలీసు స్టేషనులో ఛార్జ్‌పుచ్చుకొనవలెను అను నుత్తరువును నూపర్మెంటు పంపగా దానిని 16 వ తేదీ సాయంకాలము పరమానందలాలు కందిచేసిరి. రాంచీనుండి తాతయితగారు 80 మైళ్ళ దూరమున్నది. దగ్గర రైలుస్టేషనునుండి 40 మైళ్ళున్నది. సివిల్ సర్జీనుని ఇంట్లోనుండి రముబడిచేసినపుడు అతనితోబాటు గడువియ్యవలసియండినను నూపర్మెంటు రెండవరోజులు మాత్రమే గడువిచ్చెను. ఈ ఉత్తరువు అక్రమము, అప్రయోజనము సాధ్యముకాదు. నీవు 24 గంటలలో తాతయితగారుకు పోవలెను” అను మరియొక వుత్తరువు 18 వ తేదీ ఉదయమున పరమానందలాలు కందినది. 19 వ తేదీని నూపర్మెంటు పరమానందలాలును కన్ఫెండుచేసెను. అతని పైని పోలీసుచట్టము 29 వ క్లౌజుక్రింద కేసుచేయుటకుగూడ అనాడే నిశ్చయించెను. అందుపైని కేసుచేయగా రాంచీ సబు డివిజను అక్సీరరు పరమానందలాలుగారికి మాడునెలలు కలిగి ట్టుచేసెను. దానిపైని పరమానందలాలు పాట్నా హైకోర్టులో అపీలుచేసెను. అపీలుపైని న్యాయమూర్తి దానుగాని కేసును రద్దుపరచెను. ఏలనన యీ కేసు 16 వ తేదీ వుత్తరువును ముద్దాయి నెలవేర్చలేదని లేబడినది. 18 వ తేదీ వుత్తరువున 16 వ తేదీ వుత్తరువు రద్దుపడినది. 18 వ తేదీ వుత్తరువును నెలవేర్చలేదని కేసు లేనలేదు. అధవా తెచ్చినను 19 వ తేదీనే అతనిని సస్పెండుచేయుటచే నతడు దానిని నెలవేర్చ బాధ్యుడుకాదు అని దానుగాని తీర్పులో వ్రాసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

సి. ఆర్. నాయుడుగారికిని, గౌ. బయ్యా నరసింహేశ్వరశర్మ గారికిని జరిగిన సంభాషణ

(స్వకీయవిలేఖరుడు-రాజమహేంద్రవరము)

గౌ. బయ్యా వృసింహశర్మగారిని నిన్నటివరమున రాజమహేంద్రవరం స్టేషనునందలి సి. ఆర్. నాయుడుగారు కలసి కొని దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు హిందూదేశమునకు తిరిగి వచ్చుటనుగూర్చి యింనుకు మాటలాడిరి. దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులు హిందూదేశమునకు తిరిగివచ్చినతరువాత వారు పను యిక్కట్లనుగూర్చి కొలదిసేపు మాటలాడి, వారి దుష్ప్రవృత్తిని శర్మగారికి సుఖోదకముచేసి ప్రభుత్వమువారు 1921 సం॥ ఆగష్టు 8 వ తేదీగల ప్రభుత్వ ప్రకటనమును అంధ్ర, ద్రవిడ, హిందీభాషలలోనికి తర్జుమాచేసి దక్షిణాఫ్రికాయందు విరివిగా పంచివెట్టవలయునని సి. ఆర్. నాయుడుగారు శ్రీ శర్మగారిని కోరిరి. అప్పుడు శర్మగారు ‘విషయమును గ్రహించితిని దానికి అవసరమగు పనిని చేయుదును’ అని బదులుచెప్పిరి.

సి. ఆర్. నాయుడుగారు నాతో విట్టుచెప్పిరి:— ‘భారతదేశమునకు భారతీయులను నిలొన, ప్రైవేటు సెటిల్ మెంటుకు వలసబంపుటకు సన్నాహములు జరుగనున్నవని నాకు నమ్మక మైనవారియొద్దనుండి తెలిసినది. మానవులను బానిసత్వము ననుభవించుటకు ఎగువతి చేయుటలో భరత వర్షమున కిదివరకే చెడ్డపేట తెచ్చినది. ఇప్పుడైనను అన్ని రాజకీయ పక్షముల నాయకులు, సంఘాధారకులు చేతులుకలిపి యీ తెనుగువతిచేయుట కేర్పడు ఉద్దిష్టమును విధ్యంసము చేయుట ముఖ్యవసరము. ఈ విద్యుత్తధర్మమును నే అ చేస్తునివో, నందులకు భగవంతుని దృష్టిజుండు వారే బాధ్యులగుదురు.’

భారత ప్రభుత్వపురైల్వేబోర్డు అధ్యక్షులు కర్నూలువార్తాకాగారు ఈనెలొఖరున సెలవుదీసికొని ఆంగ్ల దేశమునకు బయలుదేరి వెళ్తుదురు. బోర్డుయొక్క ఫీఫ్ ఇంజనీరు జి. కిచ్చర్లన్ గారు వారిచో నే పని చేయుదురు.

గౌ.పండిత జగత్ నారాయణగారు

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 12:—అలహాబాదు పురపాలక సంఘమువారు తమరాష్ట్రపు స్థానికస్వపరి పాలనాంగ మంత్రి గౌ. పండిత జగత్ నారాయణగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించగా, వారికిప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నతడిట్లుచెప్పెను. “పురపాలకసంఘసభ్యులు స్వలాభాపేక్షతో పనిచేయురు. సభ్యులు అత్యాచారకై తమ భర్తృమలను నిగ్రహించునెడల వారంతో మేలుచేయుగలరు. గత 14 మాసములకు నే నీరాభ్యాసకాంగను న్నప్పటినుండి, పురపాలక సంఘముల పరిపాలనావిషయములతో ప్రభుత్వమువారు జోక్యమును కలుగ చేసికొనరాదని నేను నిశ్చయమును చెట్టుకొంటిని. కొన్నిముఖ్యమైన విషయములతో మాత్రము ప్రభుత్వమువారు సంబంధము కలుగ చేసికొనకలెప్పుడు. విద్యావిషయములలో పురపాలక సంఘములేమిచేయుచుండెనో ప్రభుత్వమువారు గమనించుచుండవలెను. ప్రభుత్వమువారి దగ్గర గ్రాంటును దీసికొనినప్పుడు ఆగ్రాంటు తెల్లు వ్యయపెట్టుచు న్నాలో ప్రభుత్వమువారు శర్ధతో విచారించవలెను. ఇకాస్పెక్టరు పాఠశాలలన్నిటిని పరీక్షించు చుండవలెను. ఇప్పటి కాసనసభ వారు మునిసిపాలిటీల విద్యావ్యయమునకు భూమిశిస్తులొనండి గ్రాంటుల నిచ్చుటకన్నటికి అంగీకరించరు గాన మునిసిపాలిటీలు ఇవిరులపై సాధారణపద్ధతుండ జరుపుకొనవలెను.” మంత్రి నిన్ను త్రి లోక్కుకు బయలుపెడలెను.

వెంకటగిరి

ఈ పూరియందు క్రాంగెస్ వారు నిండు శ్రద్ధతో పుద్యమమును నడపుచు కాంతిని కాపాడుచు ప్రభుత్వమువారి వలన కలిగిన శ్రమలను సంతోషముగా అనుభవించుచున్నారు.

క్రాంగెస్ మతావలంబులను సహాయ నిరాకరణ వ్రతావలంబులను అయిన దేశభక్తులు కొందరి సహాయము యీ మధ్య చాలా మేలుకూర్చుచుండినది. కాని ప్రభుత్వమువారు క్రాంగెస్ ఆఫీసర్లలో అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, సహాయకార్యదర్శి ఈ నలుగురికి ౧౦-౮-౨౨ తేదిన క్లౌక్ ౧౧౨ సి. పి. సి. క్రింద స్వంత బామి ను క్రింద రు. ౧౦౦౦-౦-౦ (వేయ్యి) అన్నా, రెండు పూచీతులక్రింద రు. ౨౦౦౦-౦-౦ అ మొత్తం 3౦౦౦-౦-౦ లు కట్టవలసి వచ్చెడి నోటీసులనిచ్చిరి. అ తే రా త్రి పుషన్యాసమయమున క్లౌక్ ౧౮౮ ను యీ నలుగురికిని మఱి మదభూషి రంగాచార్యులవాకికిని యిచ్చిరి. 19 తేదీని గూడూరునందు విచారణ జరుగును. (ఒక విలేఖరుడు)

(29)

శ్రీ సివరామదీక్షిత పరబ్రహ్మణేనమః శ్రీమత్తురువేనమః

ఇందువలన సమస్తమయినవారికి తెలియజేయునది యేమనగా?

గోదావరిజిల్లా, భద్రాచలం తాలూకా దుమ్మగూడెం గ్రామములో దేవాలయము యిదివరలో నెద్దలు భక్తిశ్రద్ధలచే కొంతవరకు కట్టింపి వీ కారణములనో విడిచిపెట్టి నారు. పునూరు యిప్పటికి 30 సంవత్సరములు కావచ్చును. నడరు దేవాలయములో శ్రీ సిద్ధాద్రినామసంకల్పము అశ్వీన శు ౧౦ శివవారము రోజున పగలు ౧౨౪ గంటలకు గ్రామస్థులందరూ ఏకీభవించి ఆ దేవాలయమునందు నిత్యము భజనచేయుటకు నిశ్చయించి రామ, లక్ష్మణ, శివ, ఆనంద శ్రీచలన ప్రతిష్ఠ చేసినాడు. అది మొదలుకొని నేటివరకు యీ దేవాలయము దినదిన మల్లిపచ్చి యగుచున్నది. ఈ దేవాలయములో అప్పటినుండి నిత్యము దీప, భూప, వైవేద్యములు నేటివరకు జరుగుతున్నవి. ఈ దేవాలయమున ప్రతి సం॥ ౮౦౦ మైత్రీ శురాలు రోజున కల్యాణమహోత్సవము జరుగుతూయున్నది.

ఈ దేవాలయమునకు నెట్టిదీక్షిత నాగువేదములు అనగా ఋగ్వేదము, సామవేదము, అధర్వణవేదము, యజుర్వేదము. ఈ నాలుగువేదములకు కితస్సుగా యేపడి యున్న విదోవేదమనే పేరు వహించిన ఉదాసనపు ప్రకారము ఆత్మారాములు వారు అని నామధేయమేర్పరచినారు.

ఈ దేవాలయములో స్థాపితము చేయించిన యంత్రముయొక్క మహత్తు సాంఖ్య తాదక, మనస్సు-పరిపూర్ణములచే నిండియున్న ద్యాదకాత్మరీ, పాదకాత్మరీ అను మృత్యు భీతాత్మరులచే స్థాపితముచేయబడినది. ఈ యంత్రముయొక్క మహిమలు అనేకములు గలవు. భజనము గోచరమికి భజనము సంతానభరితము గోచరమికి సంతానమున్ను మొదలయిన వారి వాకి కోరికల ప్రకారం వారి మనోభీష్టములకు నెరవేర్చుట గలదు. వారి వాకి కోరికలు నెరవేరిన తరువాత శ్రీ పురుషాదులతో కచ్చి అఖండి గోనారేన్నాన మొనర్చి ఈ ఆత్మారాములవారి పూజలు జరిపి వారు మొక్కుకున్నటువంటి కామల సర్పించగలరు. సంధ్యావందన మంత్రార్చనకారం కితకేతులకు భేదమొనరి ద్వయతాద్యయిత విశిష్టాధ్యయితములవారు పూజలు జరుపుకొనవచ్చును. కాని, కామశక్యం, కంపి, కాళహస్తీ, జగన్నాథం, పెద్దతిరుపతి, శ్రీవైలము, రు 20-0-0 అన్న యిచ్చియున్నారు కోట్ల రామన్నగారు 20-0-0 నంబూరి బ్రహ్మ భూకగి, శ్రీమహం, పాలకొల్లు, మంగళగిరి, భద్రాచలం మొదలయిన దేవాలయముల యందు యే యంత్రము స్థాపితము చేసియున్నాగో ఆ యంత్రమునే స్థాపితము చేసి యున్నాము. ఈ యంత్రము శ్రేతా యుగమునందు మనుబ్రహ్మతత్వమును కల్పి బ్రహ్మచేత ప్రశ్నించుచున్నది. యీ కారణముచేత యీ యంత్రమును మనస్సున తలచిన మృతిమున పాప, తాప, దరిద్రములు మాడింటిని నిశంపతేసి అచలవయిన పరిపూర్ణ బ్రహ్మమునందు తేర్చి మోక్షమును గలుగజేయును.

ఈ ఆత్మారాములవారు ము. రా. శ్రీ లగడపాటి చిన్నయ్యగారి కుమారుడు వెంకట నాగభూషణంగారి స్వప్నమునందు ఒక గోజున ద్భూమిచ్చియున్నారు. ఆ పుదయముననే శ్రీ ఆత్మారాములవారికి రూ. 200 లు సమర్పించినారు అప్పటినుండి యిప్పటివరకు ఆత్మారాములవారిని విడిచిపెట్టక భక్తితో పూజలు జరుపుతూ యున్నారు. కాబట్టి ఓ మహాసీయలారా యీ దేవాలయమునకు శ్రీభగవంతుడు, మీకు బుద్ధిప్రసాదించినవట్టుకు చందాలు పంపించగలరులకు నేను వినయముగా కోరుతున్నాను చందాలు యిచ్చువారి పేరులన్నియు కాగితా. నముమీద చెక్కించి దేవాలయములో స్థాపితము చేయుచున్నాము. రూ 10 అ తిక్కువగా చందాపంపువారి పేరులు కాసన యిట్లు విన్నవించుకొని విధేయుడను

మాన్య చినలక్ష్మయ్య దుమ్మగూడెం.

శ్రీ గురుభోజనము: గురుపరంపరవివరణ	చందాదారుల పేర్లు
భరస్సాములవారు	లగడపాటి వెంకటనాగభూషణంగారు రు.200
శివరామదీక్షితులవారు	చెండుగ బ్రహ్మయ్యగారు 150
కంబలవారి అప్పారావుగారు	కొనకళ్ల బుచ్చయ్యగారు 50
పరశురామ నరసింహాచార్యగారు	తూరుగు కామయ్యగారు 34
రాఘవేంద్రస్వామిగారు	లగడపాటి సత్యనారాయణగారు 25
నారసింహంగారు	మాడిరెడ్డి రంగారావునారాయణగారు 20
రంగం నారాయణస్వామిగారు	మాటూరి కాళయ్యగారు 15
చందారామమూర్తిగారు	కురికెటి జనార్దనంగారు 10
ముద్దినేడి జమలాపురిగారు	నాకచెర్ల వెంకటాచార్యయ్యగారు 10
మాన్యచినలక్ష్మయ్య	పినింటి రామయ్యగారు 20
ముద్దినేడి హనుమంతు	

మ. రా. శ్రీ రావుసాహెబు కోట్ల సన్యాసయ్యగారు భజన శిట్లున్ను ఈ యిచ్చియున్నారు కోట్ల రామన్నగారు 20-0-0 నంబూరి బ్రహ్మ భూకగి, శ్రీమహం, పాలకొల్లు, మంగళగిరి, భద్రాచలం మొదలయిన దేవాలయముల యందు యే యంత్రము స్థాపితము చేసియున్నాగో ఆ యంత్రమునే స్థాపితము చేసి యున్నాము. ఈ యంత్రము శ్రేతా యుగమునందు మనుబ్రహ్మతత్వమును కల్పి బ్రహ్మచేత ప్రశ్నించుచున్నది. యీ కారణముచేత యీ యంత్రమును మనస్సున తలచిన మృతిమున పాప, తాప, దరిద్రములు మాడింటిని నిశంపతేసి అచలవయిన పరిపూర్ణ బ్రహ్మమునందు తేర్చి మోక్షమును గలుగజేయును.

మ. అన్నపూర్ణయ్య.

సమీప ప్రాచ్య సమస్య

(1) మిత్ర మంత్రి మంత్రుల పలహాలు

విజయ ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

అందఱులో మార్చి 27 వ తేదీ ప్రచురించబడిన ప్రభుత్వ ప్రకటనను సంబంధించి యీ క్రిందిభాగాలను ఇందఱు ప్రభుత్వమువారికి పంపబడినవి:—

ప్రాస్థు గ్రేటు బ్రిటన్, ఇటలీ దేశముల విశేషాంగములను పొందినందు నమోతకై సమాప్త ప్రాచ్య సమస్యను గురించి విశేషములు ఇచ్చి నదిని, ప్రతినిధులను సంబంధించిన అధికారావ్రుత్తుల అభిప్రాయము ప్రకటించి, గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రతినిధుల అభిప్రాయములను తెలిపి, యీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు యీ ప్రతినిధులను ఆహ్వానించుటకు చురుకైనది ఏక గ్రీకునుగ తీర్మానించెను.

మంత్రుల పలహాలు

- (1) టర్కీ గ్రేటు బ్రిటన్ కు సంబంధించిన విదేశీయములకు పరాజయములను నష్టములను నివారించుటకు.
- (2) టర్కీ వారిని పునరుద్ధరించుటకు. ఈ కార్యమునకు ముఖ్యముగా చేరవలసిన ప్రజావేదములను నిర్ణయించుటకు. కాకాస్తాంటినోపిలును ప్రభావపట్టణముగా నేర్పరుపవలెను. స్వాతంత్ర్యవాదములను నాభివృద్ధికి అనుకూలముగ అధికారములు టర్కీ ప్రభుత్వమును కుండవలెను.
- (3) ఇస్లాముతరుమునకు చేరవలసిన సమాప్తములను వలెను. మతవిషయములందు రాజకీయవిషయములందు మునుపటి వలెను టర్కీ సుల్తాను గారు తమ అధికారమును చలాయించుచుండవలెను.
- (4) యుద్ధపరిణామములను గ్రేటు బ్రిటన్ లు మిత్రమందలివారికి సహాయమునుగ్రహించియుచును త్యాగమును ప్రకటించిరి. అందులకు వారికి తగు ప్రతిఫల మివ్వవలెను. వీరి వారితో అధికారమును సంపూర్ణముగా కలుగజేయువలెను.
- (5) టర్కీ వారిని వారు కలసియున్న ప్రదేశములందు పరస్పరశత్రుత్వములను కలుగజేయుటకు అడ్డంకపడవలెను. కావున గడపుటకు తగువిధముల చేయవలెను.
- (6) ఈ సమస్య దేశముల యందున్న స్వల్ప సంఖ్యాకులగు విశేషములవారి స్వాతంత్ర్యమును నిరూపించుట కొరకు తగు ఏర్పాటులు చేయవలెను.
- (7) ఇస్లామిక్ ముస్లిముల టర్కీ వారివారిని విశేషములతో ప్రభుత్వములకును యుద్ధమునకును నుండున్న ఏర్పాటులు చేయవలెను.
- (8) ఇట్లు సంధి కుదుర్చుటకు ప్రయత్నించుటలో మిత్ర మందలి వారి కృత్యములవల్ల సానుభూతి పడునాటి బుద్ధి కనపరుచుటలేదు. దృఢాంశముతో టర్కీ వారికి వ్యాఖ్యలు మొనంగ ప్రయత్నించుచున్నారు.

తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము

ఈ దేశములతో టర్కీ వారి ముందుగా ఆనుకూల మగు పరస్పర లో యుద్ధమును తాత్కాలికముగా నిలిపించు కొనవలెనని సలహా ఇవ్వబడినది. ఈ సలహాను గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు గ్రహించిరి. టర్కీ వారి అభిప్రాయ మింకను తెలియలేదు. గ్రేటు బ్రిటన్ లు ఆసియా మైనారును భారతీయుల యుద్ధములను ఆ ప్రదేశములందు టర్కీ సామ్రాజ్య కారము సంభావితము కావలయుననియు ఉద్దేశముతో యుద్ధవిరామముండవలయునని సలహా ఇవ్వబడినది. టర్కీ వారును అంగీకరించిరి ఆసియా ఖండములందు పెడిటలేని యను సముద్రమునందు బొతుకీ జలసంస్థలనుననున, పర్షియా మెసపటోమియా నది హద్దులనుండి ఈతయను సముద్రమువరకును టర్కీ సామ్రాజ్యము వ్యాపించును.

స్వల్ప సంఖ్యాకుల స్వాతంత్ర్యము

ఆసియా మైనారు నందు కొన్ని ప్రదేశములలో విదేశీయ అసంఖ్య అధికముగ నున్నది. వీరికి ప్రత్యేకముగా కొన్ని హక్కులు కొంత స్వాతంత్ర్యమును అనుసరము. ఈ హక్కుల నిర్ణయించుటకు ప్రార్థనలనుగ్రహించుట అధికముగ దైక సలహాను. విదేశముల నిర్ణయించుటకు జాతీయమిది వారు కవిమ. నిర్ణయ నియమించెదరు.

విదేశములు

టర్కీ వారు యుద్ధములను జలసంధి ప్రాంత ప్రదేశములందుండవలయునని గాని అచ్చట యుద్ధము జరుగుచుండుట చేయవలదు ఏర్పాటులను ననుసరించి పోవుచుండవలెను. ఎట్టి కటంక

ముతేజుండ నిజలసంధిని ఈ పర్యాయమునకును, మిత్రమందలి సైనికులు గాలిపోలియం దుండి యాజలసంధిని కాపాడుచుండుట అనునవి. ఒక అంతర్జాతీయ మహాసంఘమువారు యీ జలసంధిని పరిపాలించు చుండెదరు. ఈ సంఘమునకు టర్కీ దేశీయులకు అభ్యుదయముగ నుండును.

తూర్పు ఖేను

తూర్పు ఖేను సమస్య ఇంకా క్లిష్ట మైనది. వైస్ విక రింజిన్ కాంట్రాముల ననుసరించి గాతీపోలి ద్వీపకల్పమును టర్కీ వారి స్వాధీన మొనర్చుట యుక్తము కాదని తెల్పవచ్చును. అయినను మరయుక విషయము అలాగింపవలెను. విశేషాఖండమునందున్న టర్కీ ఖేను సరిహద్దులు తృప్తిరముగ లేవు. తూర్పు ఖేను ప్రాంతములందు గ్రీకులు, తూర్పు ఖేను ఎల్లల వద్ద ఇతరలసంగ్లేయ రాజ్యము లుండుటచే టర్కీ కావ్య ప్రధాన పట్టణముగా కాకాస్తాంటినోపిలు ఎల్లప్పుడు విశేషముగా వాడిభయముల బాధపడుచుండును. సరిహద్దులను దున్నుచు రందరు టర్కీ మిత్రులుకాదు. ఈ విషయమై అధికమగు చర్చ జరిగెను. సెవర్సు సంధి ననుసరించి గ్రీకువారు తూర్పు ఖేను పొందవలెను. ప్రస్తుతము ఈ ప్రదేశమును గ్రీకు సైనికులు ఆక్రమించుకొని యున్నారు. గ్రీకులెయ్యి ప్రదేశమునందు పరిపాలనము చేయుచున్నారు. అదికాక యీ ప్రదేశమునందు అధిక సంఖ్యాకులు గ్రీకులైయున్నారు. ఈ కారణముల వల్ల గ్రీకులు ఆటోలియా తూర్పు ఖేను భారతీయుల యను నవి చెప్పవలెను. మిత్రులకు నోరడలేదు. ఈ సరిహద్దులలో మంత్రులు వైస్ కొద్దోలను సలహా అడిగిరి. మార్కోరాసముద్ర ప్రాంతమునందున్న నోవకోనగరమునుండి బల్గేరియా సరిహద్దులవరకు అనగా స్ట్రాంబావ ర్యముల పశ్చిమ భాగమువరకు ఒక గ్రీకు గీతకలయ సరియైనందు కాకాస్తాంటినోపిలు ప్రక్క భాగము టర్కీ లకు రెండవ భాగము గ్రీకులకు ఇవ్వవలయునని వైస్ కొద్దోలను సలహా ఇచ్చిరి. ఈ ఏర్పాటులకు కొడవట్టో అనుపట్టణము టర్కీ వారికి చేరును. నాటెస్కికర్కుకి వీరి కుర్రములు గ్రీకువారికి చేరును. ఈ సరిహద్దుల ప్రాంతములందు టర్కీ రాజ్యముల వారిని నిర్ణయించుటకును. ఈ సరిహద్దుల నిర్ణయించుటకు ఇట్లు వైస్ కొద్దోలను లుండవలెను. యీ సమస్య కొంతవరకు పరిష్కరింపబడునని తలపడవచ్చును.

విదేశీయ నోపిలు గ్రీకువారి స్వాధీనమునందుండును నిర్మాట టర్కీ వారి స్వాధీనమునందుండును. ఈ ప్రదేశములందు ఇతర జాతులకు చేరిన మత విషయక భేదములు ప్రతిష్టాపనలు కాపాడు విషయమై టర్కీ ప్రభుత్వములవారితో ఉత్తర ప్రభుత్వ ప్రేరణలు జరుపుట యుక్తము. ఇది మిగుల క్లిష్ట సమస్యయని ముందే నూచింపబడినది. ఈ విషయము యీ సమస్యను పరిష్కరించుకొనుటకు టర్కీ ప్రజలు వారి ఆంగీకరించెదరని తలచుటకు వలెను. ఇన్ని విషయములు చక్కగ కాలోచించి చూచిన తూర్పు ఖేను సమస్యను ఇట్లు పరిష్కరించుకొనుటకు యుక్తమనియు న్యాయమనియు మంత్రులు సమ్మతించుచున్నారు.

కాకాస్తాంటినోపిలు

సెవర్సు సంధి ప్రకారమునందు నూచింపబడిన విధమున కాక సుల్తానుకు కాకాస్తాంటినోపిలు నగరమునందు సంపూర్ణాధికార ముండును. ఈ విషయము సంధి చేసిన కొనుటకు ఆంగీకరించిన ప్రస్తుతము నగరము న్యాయమొనరియున్న మిత్రమందలి సైనికులు నగరమును భారతీయులకుకాక ఏర్పాటులు చేయవలెను. సెవర్సు సంధి ప్రకారమునందు నూచింపబడిన విధమున కాక కాకాస్తాంటినోపిలు నందు టర్కీ సైనికులు అధిక సంఖ్యాకులు లుండవచ్చును.

సైనికుల నిర్ణయము

ఇతరల యుద్ధము చేసిన దేశములందు కొనసరిగ సైనికుల సంఖ్య కొన్ని సంఖ్య ప్రయోజనమును. నిర్ణయించుటకు. ఈ నిర్ణయమును మార్చుటకు ఎట్టి కారణములు గోచరించుట లేదని మంత్రులు నమ్ముచున్నారు. నిర్ణయించుట చేసిన క ప్రవేశ విధానము ముందునందు ముందు యుక్తము కాదని మంత్రులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఏది ఎట్లున్నను యీ విషయమై టర్కీ ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తర ప్రభుత్వములు సుఖములకు ఎట్టి అభ్యంతరములేదు. విద్యుత సైనిక సమావేశము ఎప్పుడు చేసి టర్కీ ప్రాంతమునందు

నిర్ణయించు విషయమై ఆనుకూల సలహాని మిత్రమందలి వారిలో చించెదరు. ఇది యును కాక వైస్ కొద్దోల సంఖ్య నిర్ణయించు విషయమునందుకాక సెవర్సు సంధి లండను ఒడంబడికకు ఎక్కువ సైనికుల సుంపుకొనుటకు అధికారము ఇవ్వవచ్చును. 45000 సాయుధులకు పోలిసుభటులు 40000 మంది సాయుధ సైనికులు లుండవచ్చును. ఇందుచే సెవర్సు సంధి యందు నిర్ణయించిన సంఖ్యకున్న 5000 సైనికుల నిధికముగా సుంపుకొనవచ్చును. ఈ సైనికులను నిర్ణయించుటకు వైస్ కొద్దోలను నభివృద్ధి పరముటకు యూరోపియను సైనిక దొంగలను టర్కీ ప్రభుత్వమువారు కొరక వాకి అన్ని విధముల సహాయపడుటకు మిత్రమందలి వారు సంసిద్ధులై యుండవలెను.

అధిక విషయములు

అధిక విషయములందు కూడ సెవర్సు సంధి సూచనలను మార్చుటకు మంత్రులు ఆంగీకరించుచున్నారు. టర్కీ అధికారమునకు లోపము కాకుండునను, మిత్రమందలి అధిక వర్తక సౌకర్యములకు భంగము కాకుండునను ఒక విధానమును నిర్ణయించుటకు యుద్ధములు, యుద్ధ పక్ష పాత మోర మార్కెట్ కొంత మొత్తము టర్కీ వారు చెల్లించుచుండవలెను. ఈ విషయమును సంబంధించిన వివరములకు నిర్ణయించుటకు బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, జపాను, టర్కీ ప్రతినిధులు సమావేశమై అన్ని విషయముల గురించి ఆలోచించెదరు. ఏది ఎట్లున్నను విదేశీ వర్తకము అధికమగు పన్నులు సుంకములవల్ల సౌకర్యముగ నుండవలెను. తగు ఏర్పాటులు చేయవలెను. పన్నులు సుంకములు మార్చుటకు నిర్ణయించు విషయమై యీ ప్రతినిధులే తగు సలహా ఇచ్చెదరు. యుద్ధ ప్రేరణలు విచారించుటకు తగు కోర్టులను నిర్మించుటకు ఇట్టి సంఘమువారు తగు సలహా లిచ్చెదరు.

ముగింపు

ఈ మూడు ప్రభుత్వముల విశేషాంగములను తమ ప్రభుత్వములపక్షమున యీ సలహాలను టర్కీ వారు వారికి తెలియజరుచుట చేకరించుకొని తీర్మానించిరి. టర్కీ గ్రీకువారు యీ సలహాలను గురించి చక్కగ ఆలోచించెదరను ఉద్దేశముతో మేము ముఖ్యముగా ఇవి ప్రకటించితిమి, ఇతర రాజ్యములవారు కూడ యీ సలహాలను చక్కగ గమనించవలయును.

ఇప్పటికే యుద్ధములకు విశేషా ఆసియా ఖండములకు అధికమగు పన్నులు కలిగినది. ఇందు యుద్ధము ముగియునను అనర్థము వివాదములుగను. కావున యీ సలహాలను నిశాకిరించినవారివై. ఇట్టి అనర్థవాదములకు యుద్ధమును కొనసాగించుట తత్సామ్యమై యున్నారను నేరమును మానవలెనని మనవి.

సర్ హెన్రీ స్వాలరు.

బీహారు, బిరిస్సా రాష్ట్రముల క్రొత్త గవర్నరు

పాట్నా, ఏప్రిల్ 12:— ఈ దినము ఉదయము 8:30 టులకు సర్, హెన్రీ స్వాలరు గారు పాట్నా రైల్వే స్టేషను చేరి పాట్నా పూర్వము మీద బీహారు, బిరిస్సా రాష్ట్రముల ప్రధాన కార్యదర్శి అతని ఆహ్వానించి కొంతమంది గొప్ప అధికారులను ప్రవేశపెట్టెను. గౌరవభటులను పరీక్షించి, స్వాలరు గారు ప్రభుత్వమునందును బయటకు వెళ్లిరి. తత్సామ్యమే అచ్చట విశేషముగా ప్రాంతముల, పురుషుల నేకులు సమావేశమై యుండిరి. చాలమంది సివిలు, మిలిటరీ ఆఫీసులును, కానన సభా సభ్యులును వచ్చియుండిరి. స్వాగతములు గావించినవిషయముల గురించి పరిచయించుకొని సర్ హెన్రీ స్వాలరు గారు స్వాలరు గారిని ప్రభుత్వమునందును ఆహ్వానించి ప్రధాన న్యాయ మూర్తి, కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, మంత్రులు, రివిన్యూ బోర్డు సభ్యులను ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రధాన న్యాయమూర్తి మిలింగ్ హెన్రీ బ్రౌన్ లను జూజిరి. అటుపిమ్మట స్వాలరు గారు దర్శన రుమందిరమునకు వెళ్లిరి. అచ్చట గొప్ప అధికారులు, మున్నగువారుండరు చేరియుండిరి. బీహారు బిరిస్సా ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి స్వాలరు గారిని గవర్నరుగ నియమించుచు సార్వభౌముడు పంపిన ఆజ్ఞను చదివి వినిపించెను. పాట్నా హెన్రీ బ్రౌన్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి రాజభక్తి ప్రమాణమును చేయించెను. స్వాలరు గారు రంజిత మంత్రులతో గూడ సభలో వాసినవైరి. కొంతసేపటి కతడు అక్కడికిని బయటకు వెడలెను.